Keskiviikko 20. tammikuuta 2021

P9_TA(2021)0014

Ihmisoikeudet ja demokratia maailmassa ja Euroopan unionin toiminta tällä alalla: vuosikertomus 2019

Euroopan parlamentin päätöslauselma 20. tammikuuta 2021 vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2019 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla (2020/2208(INI))

(2021/C 456/09)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja muut YK:n ihmisoikeussopimukset ja -välineet,

— ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen,

— ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä ”perusoikeuskirja”),

— ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja erityisesti sen periaatteet 2, 3, 11 ja 17,

— ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2, 3, 8, 21 ja 23 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 17 ja 207 artiklan,

— ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2016 esitellyn Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspoliittisen globaalistrategian,

— ottaa huomioon YK:n 17 kestävän kehityksen tavoitetta ja kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman,

— ottaa huomioon kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ja ihmisoikeuskomitean yleiset huomautukset,

— ottaa huomioon taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ja YK:n taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien komitean yleiset huomautukset,

— ottaa huomioon kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen (CEDAW) ja naisten syrjinnän poistamista käsittelevän YK:n komitean yleiset suositukset,

— ottaa huomioon 20. marraskuuta 1989 tehdyn YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista ja siihen liitetyt, 25. toukokuuta 2000 hyväksytyt kaksi valinnaista pöytäkirjaa,

— ottaa huomioon 30. maaliskuuta 2007 tehdyn YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista,

— ottaa huomioon HIV:n ja aidsin vastaisesta taistelusta 8. kesäkuuta 2016 annetun YK:n yleiskokouksen poliittisen julistuksen ”HIV and AIDS: On the Fast Track to Accelerating the Fight against HIV and to Ending the AIDS Epidemic by 2030”,

— ottaa huomioon 18. joulukuuta 1992 annetun YK:n julistuksen kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksista,

— ottaa huomioon 22. joulukuuta 2018 hyväksytyn YK:n yleiskokouksen päätöslauselman maailmanlaajuisesta kehotuksesta toteuttaa konkreettisia toimia rasismin, rotusyrjinnän, muukalaisvihamielisyyden ja suvaitsemattomuuden poistamiseksi kokonaan sekä Durbanin julistuksen ja toimintaohjelman täytäntöönpanosta ja niiden jatkotoimista,

— ottaa huomioon 28. toukokuuta 2019 annetun YK:n yleiskokouksen päätöksen nimetä 22. elokuuta uskontoon tai vakaumukseen liittyvien väkivallantekojen uhrien kansainväliseksi muistopäiväksi,

— ottaa huomioon 29. huhtikuuta 2019 hyväksytyn YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2467 konflikteihin liittyvästä seksuaalisesta väkivallasta,

— ottaa huomioon naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 sekä naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan EU:n strategisen toimintamallin 2019–2024,

— ottaa huomioon naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan poistamista koskevan EU:n ja YK:n Spotlight-aloitteen,

— ottaa huomioon Pekingin toimintaohjelman, kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman ja niiden tarkistuskonferenssien tulokset,

— ottaa huomioon 21. kesäkuuta 2019 tehdyn Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimuksen nro 190 väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä,

— ottaa huomioon 21. kesäkuuta 2019 annetun ILO:n satavuotisjulistuksen työn tulevaisuudesta,

— ottaa huomioon 16. elokuuta 2019 tehdyn yhteisymmärryspöytäkirjan YK:n ympäristöohjelman ja YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston välisestä yhteistyöstä,

— ottaa huomioon 5. marraskuuta 1992 hyväksytyn kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen sekä alueellisia kieliä ja vähemmistökieliä koskevan eurooppalaisen peruskirjan,

— ottaa huomioon 11. toukokuuta 2011 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (jäljempänä ”Istanbulin yleissopimus”), jota kaikki jäsenvaltiot eivät ole ratifioineet,

— ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2015 päivätyn ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan toimintasuunnitelman (2015–2019) – ”Ihmisoikeuksien säilyttäminen EU:n asialistan kärjessä” (JOIN(2015)0016), jonka neuvosto hyväksyi 20. heinäkuuta 2015, ja sen kesäkuussa 2017 tehdyn väliarvioinnin (SWD(2017)0254),

— ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2020–2024, jonka neuvosto hyväksyi 17. marraskuuta 2020,

— ottaa huomioon 18. helmikuuta 2019 hyväksytyt neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista YK:n ihmisoikeusfoorumeilla vuonna 2019,

— ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2019 hyväksytyt neuvoston päätelmät sääntöihin perustuvaa monenvälisyyttä vahvistavasta EU:n toiminnasta,

— ottaa huomioon 15. heinäkuuta 2019 hyväksytyt neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista YK:ssa ja YK:n yleiskokouksen 74. istunnossa,

— ottaa huomioon 14. lokakuuta 2019 hyväksytyt neuvoston päätelmät demokratiasta,

— ottaa huomioon 24. kesäkuuta 2013 hyväksytyt EU:n suuntaviivat homo- ja biseksuaalisten sekä trans- ja intersukupuolisten henkilöiden (hlbti) kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi,

— ottaa huomioon 24. kesäkuuta 2013 hyväksytyt EU:n suuntaviivat uskonnon- ja vakaumuksenvapauden edistämiseksi ja suojelemiseksi,

— ottaa huomioon neuvoston 12. huhtikuuta 2013 ajan tasalle saattamat kuolemanrangaistusta, neuvoston 12. toukokuuta 2014 hyväksymät sananvapautta verkossa ja verkon ulkopuolella sekä neuvoston 14. kesäkuuta 2004 hyväksymät ihmisoikeuksien puolustajia koskevat EU:n suuntaviivat,

— ottaa huomioon syrjimättömyydestä ulkoisessa toiminnassa annetut EU:n ihmisoikeussuuntaviivat, jotka neuvosto hyväksyi 18. maaliskuuta 2019,

— ottaa huomioon turvallista juomavettä ja sanitaatiota koskevat EU:n ihmisoikeussuuntaviivat, jotka neuvosto hyväksyi 17. kesäkuuta 2019,

— ottaa huomioon suhteissa kolmansiin maihin kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rangaistukseen liittyvissä kysymyksissä vuonna 2019 annetut tarkistetut EU:n politiikan suuntaviivat, jotka neuvosto hyväksyi 16. syyskuuta 2019,

Keskiviikko 20. tammikuuta 2021

— ottaa huomioon 6. lokakuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Vuoden 2020 tiedonanto EU:n laajentumispolitiikasta” (COM(2020)0660) sekä EU:n vaalikauden 2019–2024 geopoliittisen ohjelman,

— ottaa huomioon sukupuolen oikeudellisesta vahvistamisesta kesäkuussa 2020 annetun komission kertomuksen ”Legal Gender Recognition in the EU – The journey of trans people towards full equality”,

— ottaa huomioon 25. marraskuuta 2020 annetun komission yhteisen tiedonannon ”Sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskeva kolmas EU:n toimintasuunnitelma (GAP III) – Kunnianhimoinen ohjelma sukupuolten tasa-arvon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseksi EU:n ulkoisissa toimissa” (JOIN(2020)0017) sekä 16. joulukuuta 2020 annetut neuvoston puheenjohtajavaltion päätelmät GAP III -toimintasuunnitelmasta,

— ottaa huomioon 14. toukokuuta 2020 julkaistun Euroopan unionin perusoikeusviraston toisen hlbti-tutkimuksen ”A long way to go for LGBTI equality”,

— ottaa huomioon 30. heinäkuuta 2020 annetun Euroopan oikeusasiamiehen päätöksen uskonnon- ja vakaumuksenvapautta EU:n ulkopuolella edistävän EU:n erityislähettilään roolista,

— ottaa huomioon uskonnon- ja vakaumuksenvapautta EU:n ulkopuolella edistävän EU:n erityislähettilään kertomukset ja Euroopan parlamentin uskonnon- ja vakaumuksenvapautta ja uskonnollista suvaitsevaisuutta käsittelevän laajennetun työryhmän kertomukset,

— ottaa huomioon EU:n vuosikertomuksen ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2019,

— ottaa huomioon 13. syyskuuta 2017 antamansa päätöslauselman korruptiosta ja ihmisoikeuksista kolmansissa maissa ([1]),

— ottaa huomioon 3. heinäkuuta 2018 antamansa päätöslauselman maailman alkuperäiskansojen oikeuksien loukkaamisesta, maakaappaukset mukaan lukien ([2]),

— ottaa huomioon 15. tammikuuta 2019 antamansa päätöslauselman uskonnon- ja vakaumuksenvapautta EU:n ulkopuolella edistävää EU:n erityislähettilästä koskevista EU:n suuntaviivoista ja toimeksiannosta ([3]),

— ottaa huomioon 15. tammikuuta 2020 antamansa päätöslauselman vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2018 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla ([4]) sekä aiemmat päätöslauselmansa aiemmista vuosikertomuksista,

— ottaa huomioon kaikki työjärjestyksen 144 artiklan mukaisesti ihmisoikeuksien sekä demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden loukkauksista vuonna 2019 antamansa päätöslauselmat (niin kutsutut kiireelliset päätöslauselmat),

— ottaa huomioon Saharov-mielipiteenvapauspalkinnon, joka vuonna 2019 myönnettiin Ilham Tohtille, joka on uiguurien ihmisoikeuksien puolustaja, taloustieteen professori, Kiinan uiguurivähemmistön oikeuksien puolestapuhuja ja poliittinen vanki Kiinassa,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,

— ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A9-0259/2020),

A. ottaa huomioon, että vuonna 2019 vietetty EU:n perusoikeuskirjan 10. vuosipäivä on muistuttanut unionia sen ilmaisemasta sitoumuksesta ja perussopimukseen perustuvasta velvollisuudesta toteuttaa määrätietoisesti toimia ihmisoikeuksien suojelemiseksi, edistämiseksi ja toteuttamiseksi niin sen rajojen sisällä kuin niiden ulkopuolellakin; toteaa, että tällä kertaa EU vahvisti sitoumuksensa olla jatkossakin vaikutusvaltainen toimija maailmassa ja säilyttää johtava asemansa demokratian ja ihmisoikeuksien maailmanlaajuisena puolustajana;

([1]) EUVL C 337, 20.9.2018, s. 82.
([2]) EUVL C 118, 8.4.2020, s. 15.
([3]) EUVL C 411, 27.11.2020, s. 30.
([4]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0007.

B. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo on yksi EU:n perusarvoista ja että oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja syrjimättömyyteen on EU:n perussopimuksissa ja perusoikeuskirjassa vahvistettu perusoikeus, ja katsoo, että sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen olisi siksi pantava täytäntöön horisontaalisena periaatteena kaikissa EU:n toimissa ja toimintapolitiikoissa ja sisällytettävä niihin;

C. ottaa huomioon, että kristityt ovat maailman vainotuin uskonnollinen ryhmä ja että 80 prosenttia koko maailman vainotuista uskonnonharjoittajista on kristittyjä; ottaa huomioon, että vainoamisen muodot vaihtelevat rutiininomaisesta syrjinnästä koulutuksessa, työelämässä ja sosiaalisessa elämässä kaikkien ilmaisun muotojen rajoittamiseen ja jopa kristittyihin yhteisöihin kohdistuviin fyysisiin hyökkäyksiin, jotka saattavat täyttää YK:n hyväksymän kansanmurhaa koskevan kansainvälisen määritelmän;

D. katsoo, että vuoden 1995 Pekingin julistuksessa ja toimintaohjelmassa on nyt 25 vuoden ajan korostettu sen tärkeyttä, että naiset saavat yhtäläiset oikeudet ja mahdollisuudet ja että he voivat osallistua tasavertaisesti päätöksentekoon ja demokraattisiin prosesseihin demokratian lujittamiseksi;

E. ottaa huomioon, että tekoälyn kehittämiseen osallistuu vain vähän naisia, mikä lisää vinoumien riskiä; katsoo, että tieteeseen perustuva koulutus on tärkeää, jotta on mahdollista kartuttaa taitoja ja saada ihmisarvoista työtä ja tulevaisuuden työpaikkoja, mutta sillä on myös tärkeä tehtävä näiden tyypillisesti maskuliinisten alojen sukupuolistereotypioiden murtamisessa, jotta naiset voivat nauttia ihmisoikeuksistaan täysimääräisesti;

F. ottaa huomioon, että kaikissa lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 30. vuosipäivän juhlallisuuksissa marraskuussa 2019 EU korosti sitoutuneensa laatimaan kattavan strategian lasten ja vanhempien oikeuksista ja asettamaan ne EU:n politiikan keskiöön; toteaa, että parlamentti isännöi 20. marraskuuta 2019 tästä aiheesta konferenssia, jossa käsiteltiin esimerkiksi sellaisia kysymyksiä kuin lasten oikeuksien suojelun haasteet alati muuttuvassa digitaalisessa maailmassa, erityisesti lapsipornon saatavuuden estämiseen sekä häirinnän ja väkivallan torjuntaan liittyvät haasteet, lasten oikeuksien täysimääräisen toteutumisen tiellä olevien esteiden poistaminen sekä aseellisten selkkausten muuttuva luonne ja niiden vaikutukset lasten tulevaisuuteen, mukaan lukien niiden vaikutukset heidän kehitykseensä, koulutukseensa ja myöhempään elämäänsä, ottaen huomioon asianomaisten lasten lausunnot;

G. huomauttaa, että maailmanlaajuiseksi pandemiaksi kehittyneen covid-19-taudin aiheuttamalla kriisillä, valtioiden sen johdosta toteuttamilla toimilla, siitä johtuvalla eriarvoisuuden lisääntymisellä ja sen aiheuttamilla vaikeuksilla erityisesti heikoimmassa asemassa oleville ja syrjäytyneimmille ryhmille ja naisille sekä sen vaikutuksilla kansainvälisiin suhteisiin, sääntöihin perustuvaan kansainväliseen järjestykseen ja konflikteihin on pitkäkestoisia seurauksia kaikkiin ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyviin näkökohtiin;

H. toteaa, että pandemian aiheuttama kriisi on esimerkiksi johtanut siihen, että useimmissa maissa on toteutettu hätätoimia, jolloin on heikennetty vapauksia nauttia monia ihmisoikeuksia, aivan erityisesti liikkumis- ja kokoontumisvapauksia, tai otettu käyttöön uudenlaisia valvontakeinoja covid-19-taudin leviämisen estämiseksi; katsoo, että nämä toimet ovat oikeutetusti herättäneet kysymyksiä niiden tarpeellisuudesta, laillisuudesta, oikeasuhteisuudesta, syrjimättömyydestä, kestosta ja vaikutuksista, kun pyrkimyksenä on turvata perusvapaudet lyhyellä ja pidemmällä aikavälillä; ottaa huomioon, että pandemiaan on liittynyt myös muita kielteisiä suuntauksia, jotka heikentävät demokratiaa ja kaventavat kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia joissakin maissa;

I. toteaa, että pandemian aiheuttama maailmanlaajuinen taantuma saattaa johtaa siihen, että hallitukset asettavat taloudellisen toiminnan piristämisen ja investointien houkuttelemisen etusijalle; korostaa, että niiden ei pitäisi tämän vuoksi madaltaa tavoitetasoaan poliittisten tavoitteiden ja normien osalta muilla osa-alueilla, kuten ihmisoikeuksien suojelun, ilmastotoimien ja eritoten lasten ja heidän perheidensä köyhyyden torjunnan alalla;

J. ottaa huomioon, että autoritaaristen ja populististen liikkeiden maailmanlaajuinen nousu uhkaa unionin perusarvoja ja -periaatteita;

K. ottaa huomioon, että epäliberaalit hallinnot ovat siirtymässä yhä kauemmaksi täysin kehittyneiden demokratioiden ja länsimaisen demokratian normien viitoittamalta tieltä ja että ne pitävät yhä tiukemmin kiinni kannoistaan, jotka johtavat jatkuviin ja tietoisiin ihmisoikeusloukkauksiin; toteaa, että nämä epäliberaalit hallinnot rajoittavat perusoikeuksia ja -vapauksia ja luovat siten harhaanjohtavan vaikutelman legitimiteetistä vaaleissa, joita ei voida pitää vapaina, oikeudenmukaisina tai avoimina;

Keskiviikko 20. tammikuuta 2021

L. ottaa huomioon, että ympäristökatastrofit, mukaan lukien ilmastonmuutos ja metsäkato, ovat seurausta ihmisten toiminnasta ja että niistä aiheutuu ihmisoikeusloukkauksia, jotka kohdistuvat sekä suoraan näistä katastrofeista kärsiviin että koko ihmiskuntaan; katsoo, että on tärkeää tunnustaa ihmisoikeuksien ja ympäristönsuojelun välinen yhteys; katsoo, että veden saatavuuden varmistaminen on erittäin tärkeää, jotta voidaan ehkäistä jännitteitä tietyillä alueilla;

M. katsoo, että EU:n sisäisen ja ulkoisen politiikan ja EU:n ulkoisen politiikan eri toimien keskinäistä johdonmukaisuutta on lisättävä, jotta unioni voi toteuttaa menestyksellistä ja vaikuttavaa ihmisoikeuspolitiikkaa; toteaa, että ihmisoikeuksien, demokratian, oikeusvaltion ja rankaisemattomuuden torjunnan tukeminen olisi valtavirtaistettava kaikissa unionin ulkoisen ulottuvuuden politiikoissa, joista mainittakoon kehitys, muuttoliike, turvallisuus, terrorismin torjunta, naisten oikeudet ja sukupuolten tasa-arvo, laajentuminen ja kauppa; katsoo, että johdonmukaisuuden lisäämisen pitäisi mahdollistaa se, että EU voi reagoida nopeammin ihmisoikeusloukkausten varhaisessa vaiheessa ja toimia aktiivisempana ja uskottavampana ihmisoikeustoimijana maailmanlaajuisesti;

N. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien ja EU:n normien täysimääräinen kunnioittaminen unionin kumppani- ja naapurimaissa, mukaan lukien pakolaiskriisin hallinta ja muuttoliikkeeseen puuttuminen, on yksi Euroopan unionin keskeisistä painopistealueista; huomauttaa, että unionin naapurimaiden ihmisoikeustilanne on covid-19-pandemian vaikutusten johdosta huolestuttava, ja toteaa, että naapurimaiden ryhdyttävä tässä asiassa asianmukaisiin toimenpiteisiin ja toimittava yhteistyössä kansalaisyhteiskuntansa kanssa, johon kuuluu myös Euroopan unionin ja demokratian kannattajia;

O. ottaa huomioon, että yhä useammat maat erityisesti Aasiassa, Lähi-idässä, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa ovat käyttäneet hyväkseen matkustuskieltoja estääkseen ihmisoikeuksien puolustajia osallistumasta kansainvälisiin tapahtumiin;

Ihmisoikeudet ja demokratia: yleiset suuntaukset ja keskeiset haasteet

1. on tyytyväinen covid-19-pandemian johdosta toteutettuihin toimiin valtioissa, joissa oikeudet elämään ja terveyteen on asetettu etusijalle muihin tavoitteisiin nähden; korostaa, että samalla on ratkaisevan tärkeää varmistaa, että ihmisillä on riittävä elintaso; painottaa, että kaikkien pandemiaan liittyvien toimenpiteiden on perustuttava ihmisoikeuksiin ja syrjimättömyyden periaatteisiin ja niissä on otettava kyseiset oikeudet ja periaatteet huomioon ja niillä olisi turvattava edistyminen kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa;

2. korostaa tarvetta varmistaa, että ihmisoikeuksia kunnioitetaan ja että noudatetaan täysimääräisesti periaatetta, jonka mukaan ihmisoikeudet ovat yleismaailmallisia ja luovuttamattomia, jakamattomia, toisiaan tukevia ja toisiinsa liittyviä, ja tuomitsee kaikki yritykset suhteellistaa ne;

3. tuo esille erittäin vakavan huolensa demokraattisten ja ihmisoikeusnormien sekä perusvapauksien toteutumisen heikentymisestä, jonka kriisi on eräissä maissa aiheuttanut; katsoo, että tämä taantuminen on tulosta lähinnä autoritaarisuuden noususta sekä kriisin tuhoisista taloudellisista ja sosiaalisista seurauksista ja siitä, miten niitä on käytetty verukkeena valtion instituutioiden ja vaalien aikataulujen manipuloimiseen, ihmisoikeuksien puolustajien, erityisesti vähemmistöjen puolustajien, poliittisten vastustajien, tiedotusvälineiden tai kansalaisyhteiskunnan edustajien toiminnan tukahduttamiseen sekä perusvapauksien ja ihmisoikeuksien, syrjinnälle alttiiden henkilöiden ja ryhmien, kuten uskonnolliset ja vakaumukselliset vähemmistöt, oikeudet mukaan luettuina, rajoittamiseen muissa kuin pandemiaan liittyvissä tarkoituksissa; tuo tässä yhteydessä esille rotuun, etnisyyteen, uskontoon tai kastiin liittyvän vihapuheen yleistymisen, haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien joutumisen silmätikuksi siksi, että niitä syytetään viruksen levittämisestä, ja perheväkivallan ja sukupuoleen perustuvan väkivallan sekä sukupuolten epätasa-arvon lisääntymisen; on huolestunut tapauksista, jossa covid-19-pandemiaan liittyvän tuen jakamisessa on esiintynyt syrjintää; torjuu avun epäämisen kaikissa olosuhteissa, myös uskonnon perusteella; tuo tässä yhteydessä esille myös huolensa digitaalisen teknologian ihmisoikeuksia loukkaavasta käytöstä, jossa pandemiaa on pyritty hillitsemään jäljittämällä kansalaisten liikkeitä ja kajoamalla heidän yksityisiin tietoihinsa;

4. toteaa, että valtioiden on pidättäydyttävä hyödyntämästä pandemiaa autoritaarisen vallankäytön lisäämiseen, demokratian ja oikeusvaltion heikentämiseen tai ihmisoikeuksien polkemiseen; ilmaisee syvän huolensa itsevaltaisten hallintojen eriävien mielipiteiden tukahduttamiseksi ja kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien kaventamiseksi toteuttamien toimenpiteiden kiristymisestä; korostaa kansalaisyhteiskunnan merkitystä, sillä sen olemassaolo mahdollistaa joustavat, oikea-aikaiset ja tehokkaat toimet sellaisia hallintoja vastaan, jotka rikkovat kansainvälistä oikeutta, ihmisoikeuksia ja demokratian periaatteita; pitää huolestuttavana, että covid-19:ään liittyviä hätätoimia ei useinkaan ole yhdistetty selkeisiin velvoitteisiin peruuttaa ne kriisin päätyttyä;

5. muistuttaa, että terveydenhuollon yleinen saatavuus on ihmisoikeus, ja tukee kaikkea edistymistä kohti yleistä terveydenhuoltoa, joka on kestävän kehityksen kannalta olennaisen tärkeää; on ilahtunut Team Europe -lähestymistapaan perustuvista Euroopan unionin maailmanlaajuisista toimista, joilla reagoidaan covid-19-pandemiaan; toteaa, että tässä lähestymistavassa keskitytään solidaarisuuden ilmaisemiseen ja konkreettisen avun tarjoamiseen kumppaneille, erityisesti haavoittuvaisimmille ja eniten pandemiasta kärsiville maille;

6. panee huolestuneena merkille monissa valtioissa havaitut terveydenhoitojärjestelmien puutteet, jotka ovat vaarantaneet ihmisten oikeuden niin fyysiseen terveyteen kuin mielenterveyteen ja hoitoon, sekä puutteet tartuntoja torjuvissa ennaltaehkäisevissä toimissa, veden ja sanitaatiopalvelujen saatavuudessa, tiedottamisessa sekä syrjimättömyydessä palvelujen saatavuudessa ja oikeuksien osalta; suhtautuu myönteisesti komission lausuntoon, jonka mukaan covid-19-rokote olisi asetettava maailmanlaajuisesti saataville ja EU edistää näitä pyrkimyksiä kaikin tavoin;

7. muistuttaa, että valtioiden on varmistettava, että niiden covid-19-pandemiaan liittyvissä toimissa noudatetaan sukupuolisensitiivistä ja intersektionaalista lähestymistapaa, jotta taataan kaikkien naisten ja tyttöjen oikeus elää ilman syrjintää ja väkivaltaa ja saada tarvitsemansa olennaiset seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut;

8. muistuttaa, että pandemia on myös vähentänyt ihmisoikeusloukkausten seurantaa ja raportointia maailmanlaajuisesti; tukee kansainvälisiä pyrkimyksiä arvioida erilaisia pandemian johdosta toteutettuja kansallisia toimia poliittisten, sosiaalisten ja taloudellisten vapauksien rajoittamiseksi sekä tavoitetta pyrkiä vahvistamaan ihmisoikeuksiin perustuvat yhteiset puitteet, joiden perustella jatkossa toteutetaan terveyskriiseihin liittyviä toimia; pitää tässä yhteydessä myönteisenä komission ja Kansainvälisen demokratia- ja vaaliapuinstituutin (IDEA) kehittämää Global Monitor -seurantavälinettä;

9. tuomitsee jyrkästi monissa maissa ja yhteiskunnissa edelleen esiintyvät monet tapaukset, joissa ihmisiä syrjitään, heihin suhtaudutaan suvaitsemattomasti ja heitä vainotaan ja surmataan etnisyyden, kansalaisuuden, yhteiskuntaluokan, vammaisuuden, kastin, uskonnon, vakaumuksen, kielen, iän, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin, sukupuolen ilmaisun ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien perusteella; pitää valitettavana, että yksittäiset ihmiset tai yhteisöt joutuvat suvaitsemattomien ja vihaa uhkuvien lausuntojen ja toimien kohteeksi; toteaa, että rasismi sekä juutalais- ja muukalaisviha ovat levinneet laajalle monissa maissa, ja pitää tätä mahdottomana hyväksyä; vaatii hallituksia kaikkialla maailmassa tuomitsemaan rasismin ja syrjinnän ja soveltamaan niihin nollatoleranssia;

10. korostaa, että ilmastonmuutos, ympäristön tuhoutuminen ja biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen merkitsevät ihmisoikeuksille suunnatonta ja kasvavaa uhkaa, kun ne riistävät ihmisiltä perusoikeuden elämään, varsinkin maailmanlaajuisen nälänhädän ja taloudellisen ja sosiaalisen eriarvoisuuden pahentuessa, vedensaannin rajoitusten takia sekä useampien ihmisten kuollessa aliravitsemukseen ja yhä yleistyviin tauteihin; korostaa, että ilmastonmuutos heikentää myös muiden ihmisoikeuksien toteutumista ja toteaa, että näitä ihmisoikeuksia ovat muun muassa oikeus elintarviketurvaan, turvalliseen juomaveteen ja sanitaatioon, terveyteen, asianmukaisiin asuinoloihin, itsemääräämiseen, työhön ja kehitykseen; kehottaa kiinnittämään huomiota myös ilmastonmuutoksen rauhalle ja turvallisuudelle aiheuttamiin riskeihin, kun heikko ruokaturva ja vesipula voivat johtaa kilpailuun luonnonvaroista ja siten epävakauteen ja konflikteihin valtioissa ja niiden välillä; kiinnittää erityistä huomiota yhteyteen luonnonvarojen hyväksikäytön sekä konfliktien, sotien ja väkivallan suoran tai välillisen rahoituksen välillä ja toteaa, että myös eräät yksityisen sektorin toimijat osallistuvat tähän rahoitukseen; korostaa, että vähiten kehittyneet maat ovat eniten alttiina ilmastonmuutokselle, sillä niillä on eniten vaikeuksia torjua sen tuhoisia vaikutuksia huolimatta siitä, että ne tuottavat vähemmän kasvihuonekaasuja kuin rikkaammat maat, joihin ilmastonmuutos vaikuttaa epätodennäköisemmin;

11. toteaa, että ihmisoikeuksien edistäminen ja suojelu sekä ilmasto- ja ympäristötoimet ovat yhteydessä toisiinsa, sillä varsinkin ihmisoikeuksia koskeva kansainvälinen oikeus tarjoaa oikeussuojakeinoja, joiden avulla voidaan korjata ilmastonmuutoksen aiheuttamia vahinkoja, toteuttaa toimia ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja saattaa valtioita, yrityksiä ja yksittäisiä ihmisiä vastuuseen toiminnastaan, joka vaikuttaa ilmastonmuutokseen ja jolla myötävaikutetaan ympäristön tilan heikkenemiseen entisestään;

12. korostaa, että biologinen monimuotoisuus ja ihmisoikeudet ovat yhteydessä toisiinsa ja toisistaan riippuvaisia, ja palauttaa mieliin valtioiden ihmisoikeusvelvoitteet suojella biologista monimuotoisuutta, josta nämä oikeudet ovat riippuvaisia, muun muassa mahdollistamalla kansalaisten osallistuminen biologiseen monimuotoisuuteen liittyviin päätöksiin ja tarjoamalla tehokkaita toimenpidevaihtoehtoja, joilla voidaan puuttua biologisen monimuotoisuuden vähenemiseen ja häviämiseen; ilmaisee tukensa uusille ympäristörikoksia koskeville kansainvälisen tason normatiivisille toimille; kannustaa tässä yhteydessä EU:ta ja jäsenvaltioita edistämään ympäristötuhoa aiheuttavien rikosten tunnustamista Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön mukaisiksi kansainvälisiksi rikoksiksi;

Keskiviikko 20. tammikuuta 2021

13. korostaa tarvetta kiinnittää erityistä huomiota siihen, että autetaan ympäristö- ja ilmastosyistä kotiseudultaan siirtymään joutuneita; katsoo, että on tärkeää työskennellä kansainvälisellä tasolla ja pyrkiä Yhdistyneiden kansakuntien sisällä luomaan määritelmä käsitteelle ”ympäristösyistä siirtymään joutuneet henkilöt”, jotta voidaan luoda kansainvälinen oikeudellinen kehys ja omaksua yhteinen lähestymistapa asuinpaikastaan lähtemään joutuvien henkilöiden suojelemiseksi; toteaa, että ilmastonmuutoksen ympäristövaikutukset voivat pahentaa pakkomuuttoa, ja vaatii sen vuoksi toteuttamaan pikaisesti politiikkaa, jonka avulla lievennetään ilmastonmuutoksen vaikutuksia Pariisin sopimuksen mukaisesti;

14. on erittäin huolestunut metsäkadosta, laittomasta kaivostoiminnasta ja laittomien huumausaineiden tuotannosta varsinkin Amazonin alueella vuonna 2019, kun otetaan huomioon, että metsät hillitsevät ilmastonmuutosta sitomalla ja varastoimalla hiilidioksidia; korostaa, että alkuperäiskansat ovat usein olleet ensimmäisiä uhreja metsäkadossa, joka vaarantaa muun muassa niiden oikeudet maahan ja mahdollisuuden saada käyttöönsä elintärkeitä resursseja; korostaa tässä yhteydessä alkuperäiskansojen oikeutta määritellä ja panna täytäntöön niiden omaehtoista kehitystä ja niiden maiden, alueiden ja muiden resurssien käyttöä koskevia painopisteitä ja strategioita; painottaa, että rankaisemattomuus alkuperäiskansojen oikeuksia koskevista rikkomuksista on metsäkadon liikkeellepaneva voima, ja katsoo siksi, että on olennaisen tärkeää saattaa näiden rikkomusten tekijät vastuuseen teoistaan; toteaa, että luonnonvarojen laiton hyödyntäminen saattaa aiheuttaa vakavia kielteisiä vaikutuksia paikallisyhteisöjen sosiaalisiin, taloudellisiin ja kulttuurisiin oikeuksiin, kansalaisoikeuksiin sekä poliittisiin oikeuksiin, kansojen itsemääräämisoikeus ja niiden luonnonvarojen pysyvän suvereniteetin periaate mukaan luettuina;

15. on ilahtunut kansalaisten ja varsinkin nuorempien sukupolvien kasvavista pyrkimyksistä ja joukkoliikkeistä, joiden tarkoituksena on saada aikaan poliittinen ja yhteiskunnallinen muutos kohti ihmisoikeuksien kunnioittamista, demokraattista hallintotapaa, tasapuolisuutta ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta, kunnianhimoisempia ilmastotoimia ja parempaa ympäristönsuojelua; painottaa, että vuonna 2019 kaikilla alueilla maailmassa näitä pyrkimyksiä edistämään syntyi valtavia protestiliikkeitä, joissa vaaditaan muutoksia yhteiskuntien institutionaaliseen ja taloudelliseen järjestykseen ja toimia ilmastonmuutoksen torjumiseksi sekä kannatetaan tasapuolisemman globaalin yhteiskunnan kehittämistä; pitää tuomittavana, että useissa maissa kansalaisilta evätään oikeus rauhanomaiseen mielenosoittamiseen oikeudellisilla tai hallinnollisilla toimenpiteillä tai muulla tavoin, kuten tukahduttamalla mielenosoitukset voimakeinoin, häiritsemällä niitä ja tekemällä mielivaltaisia pidätyksiä; korostaa, että vuonna 2019 pidätettiin satoja rauhanomaisia mielenosoittajia, joista monia kohdeltiin huonosti ja pidätettiin mielivaltaisesti ja joiden on pitänyt maksaa tuntuvia sakkoja menettelyissä, joissa vähimmäismenettelyvaatimuksista ei ole takeita; korostaa, että on tärkeää säilyttää mielenosoitusten rauhanomainen luonne, ja ilmaisee huolensa joistakin ääriryhmistä, jotka ovat käyttäneet mielenosoitusten ja yhteiskunnallisten liikkeiden ilmenemismuotojen tarjoamaa tilaisuutta väkivaltaan ja päivittäisen elämän häiritsemiseen; kehottaa hallituksia pidättäytymään voimakeinojen käytöstä rauhanomaisia mielenosoittajia vastaan ja saattamaan kaikki niiden käyttöön syyllistyneet vastuuseen;

16. pitää olennaisen tärkeänä, että poliittisella tasolla reagoidaan yhteiskuntien, perheiden ja yksittäisten ihmisten oikeutettuihin vaatimuksiin osana osallistavaa ja myönteisiä muutoksia aikaansaavaa vuoropuhelua; tuomitsee toisaalta etenkin lainvalvontaviranomaisten liiallisen voimankäytön kautta tapahtuvan rauhanomaisten liikkeiden tukahduttamisen, johon eräät hallitukset ovat maansa väestöä vastaan syyllistyneet mielipiteiltään eriävien tai kriittisten äänten vaientamiseksi;

17. korostaa, että murhat, fyysiset ja sanalliset hyökkäykset, vangitsemiset, tappouhkaukset, häirintä, pelottelu ja sananvapauden rajoitukset ovat välineitä, joita edelleenkin käytetään järjestelmällisesti ympäri maailmaa ihmisoikeuksien puolustajia, myös naisten ihmisoikeuksien puolustajia, uskonnollisten ja vakaumuksellisten oikeuksien puolustajia, paikallisyhteisöjä, alkuperäiskansoja, ympäristöä ja maita puolustavia, valtioista riippumattomia järjestöjä ja kansalaisyhteiskunnan aktivisteja sekä väärinkäytösten paljastajia ja toimittajia vastaan; panee merkille, että naisten ihmisoikeuksien puolustajat kohtaavat sukupuolisidonnaisia uhkia;

18. on syvästi huolissaan siitä, että eräät maat käyttävät kyberturvallisuutta ja terrorismin torjuntaa koskevaa sortavaa lainsäädäntöä ihmisoikeuksien puolustajien hiljentämiseksi; korostaa, että politiikassa on vallalla suuntaus kohti syvenevää nationalismia ja uskonnon väärinkäyttöä poliittisiin tarkoitusperiin ja että tämä johtaa suvaitsemattomuuteen;

19. painottaa, että EU:n toimielimillä on velvollisuus aktiivisesti tukea demokratiaa ja ihmisoikeuksia puolustavia järjestöjä ja yksittäisiä ihmisiä; vaatii oikeudenmukaisuutta ja vastuuvelvollisuutta kaikissa tapauksissa, joissa on kyse hyökkäyksistä ihmisoikeuksien puolustajia vastaan; kehottaa EU:ta tukemaan ja suojelemaan ihmisoikeuksien puolustajien moninaista joukkoa; pitää tältä osin tärkeänä parlamentin toimintaa, jonka tavoitteena on tuoda näiden ääni kuuluviin ja painostaa kolmansien maiden viranomaisia välittömästi ja ehdoitta vapauttamaan toimintansa takia pidätetyt ihmisoikeuksien puolustajat; tukee Euroopan tason poliittisten säätiöiden työtä demokraattisten prosessien vahvistamisessa ja uuden sukupolven poliittisten johtajien tukemisessa kaikkialla maailmassa;

20. on erittäin huolissaan jatkuvasta sotien, sotilaallisten konfliktien ja alueiden pitkittyneen miehityksen tai toiseen valtioon liittämisen vitsauksesta, joka johtaa kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien vakaviin loukkauksiin, eritoten kansanmurhiin, joukkomurhiin, siviiliväestön, myös uskonnollisten vähemmistöjen, pakkosiirtoihin sekä erityisesti naisiin ja lapsiin kohdistuvaan seksuaaliseen väkivaltaan; tuomitsee jyrkästi diktatuuristen ja autoritaaristen valtioiden osallistumisen sijaissotiin ja korostaa, että poliittinen neuvotteluratkaisu on kestävän rauhan edellytys; ilmaisee syvän huolensa kansainvälisten poliittisten jännitteiden kiristymisestä ja tietyillä maailman alueilla muiden kuin valtiollisten aseistettujen ryhmien ja terroristijärjestöjen lisääntyneestä toiminnasta sekä yhteisöjen välisen väkivallan noususta;

21. pitää valitettavana, että YK:n juhliessa 75-vuotispäiväänsä vuonna 2020 eräät hallitukset ovat lyhytnäköisyydessään ryhtyneet toiminnallaan horjuttamaan monenvälisyyttä sekä rauhaan, konfliktinratkaisuun ja ihmisoikeuksien suojeluun tähtääviä kansainvälisiä yhteistyöpyrkimyksiä, jotka perustuvat YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen tarkoituksiin ja periaatteisiin, kansainväliseen oikeuteen, YK:n peruskirjaan ja Helsingin päätösasiakirjaan; arvostelee sitä, että demokraattisilta mailta puuttuu yhteinen kansainvälinen johtajuus, jonka turvin ne voisivat johdonmukaisesti puuttua ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden vakaviin loukkauksiin ja yhdistää voimansa ihmisoikeuksien ja demokratian edistämiseksi ja sääntöihin perustuvien kansainvälisten järjestelmien ylläpitämiseksi, ja kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita täyttämään tämän johtajuustyhjiön;

22. suree maahantulijoiden ja pakolaisten ahdinkoa eri puolilla maailmaa ja mainitsee esimerkkinä kaikkein heikoimmassa asemassa olevista erityisesti kotiseudultaan siirtymään joutuneet naiset, lapset, vammaiset, pitkäaikaissairaat ja seksuaaliselta suuntautumiseltaan erilaiset henkilöt sekä vainottuihin etnisiin, uskonnollisiin ja vakaumuksellisiin vähemmistöihin kuuluvat henkilöt; toteaa, että vuonna 2019 maailmassa arvellaan olleen maahanmuuttajia lähes 272 miljoonaa ([5]) eli 3,5 prosenttia maailman väestöstä ja että heistä yli 20 miljoonaa oli pakolaisia ([6]) ja että kahden viime vuoden ajan muuttoliike on ollut laajamittaista; toteaa, että vuonna 2019 EU27-maista kansainvälistä suojelua hakeneiden turvapaikanhakijoiden määrä lisääntyi ([7]), mikä johtui muun muassa laittomasti poliittista valtaa itsellään pitävien diktaattoreiden sortotoimista ja ihmisoikeusrikkomuksista; tuomitsee poliittiset toimenpiteet, joilla murennetaan maahantulijoiden ja pakolaisten ihmisoikeuksia ja vaarannetaan heidän turvallisuutensa ja henkensä; tuomitsee jyrkästi tapaukset, joissa ihmisiin kohdistuu syrjintää, suvaitsemattomuutta ja vainoa ja heitä surmataan maahanmuuttaja- tai pakolaisaseman perusteella; torjuu kielteisen suuntauksen, jossa maahantulijoiden ja pakolaisten ihmisoikeuksia puolustavia ja heille apua tarjoavia ihmisiä häiritään ja heidän työnsä kriminalisoidaan;

23. on ilahtunut siitä, että työ naisten ja tyttöjen oikeuksien edistämiseksi on saanut lisää näkyvyyttä ympäri maailmaa; panee kuitenkin merkille, että sukupuolten tasa-arvoa ei vielä ole saavutettu yhdessäkään maailman maassa;

24. korostaa, että maailman kaikilla alueilla, myös EU:ssa, esiintyy edelleen sitkeästi laajaa sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa, myös naismurhia, ja syrjintää, joiden taustalla ovat sukupuoleen liittyvä eriarvoisuus, epätasa-arvoiset sukupuoliroolit ja valtasuhteet, kulttuuriset käytännöt, kuten kastiin perustuva syrjintä tai syvään juurtuneet syrjivät oikeusjärjestelmät, sekä naisten oikeuksien heikentämiseen pyrkivät propaganda- ja disinformaatiotoimet; tuomitsee ihmiskaupan muodossa tapahtuvan naisten hyväksikäytön sekä kaikenlaisen sukupuoleen perustuvan väkivallan, myös seksuaalisen, fyysisen ja henkisen väkivallan, jotka ovat yleisimpiä ja järjestelmällisimpiä ihmisoikeusloukkausten muotoja;

25. tuo esille myös seksuaalisen väkivallan, jonka kohteeksi naiset joutuvat mielipiteidensä, uskontonsa, elämänkatsomuksensa tai seksuaalisen suuntautumisensa vuoksi tai ihmisoikeuksien puolesta tekemänsä työn takia; korostaa, että etnisiin, uskonnollisiin ja vakaumuksellisiin vähemmistöihin kuuluvilla naisilla ja tytöillä on vielä muita suurempi riski joutua sukupuoleen perustuvan väkivallan ja syrjinnän kohteeksi; muistuttaa, että homo- ja biseksuaalisiin naisiin kohdistuva väkivalta niin kutsutun korjaavan raiskauksen muodossa on edelleen järjestelmällinen ongelma joissakin maissa sosiaalisen leimautumisen ja syrjivien oikeusjärjestelmien vuoksi;

26. tuomitsee sukupuolten tasa-arvoon ja naisten oikeuksiin kohdistuvan jatkuvan vastustuksen, mukaan lukien kaikki yritykset heikentää olemassa olevia seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin liittyviä oikeuksia ja suojelutoimia sekä sellaiset lait, politiikat ja käytännöt, jotka edelleen kieltävät nämä oikeudet tai rajoittavat niiden toteutumista monissa maailman maissa; tuomitsee tässä yhteydessä kohtuuhintaisen ja laadukkaan kattavan seksuaalikasvatuksen, perhesuunnittelupalvelujen, nykyaikaisten ehkäisyvälineiden, turvallisen ja laillisen aborttihoidon ja äitiysterveydenhoidon epäämisen sekä naisten hyväksikäytön ja kaltoinkohtelun äitiysterveydenhoidon ja raskaudenaikaisen ja synnytyksen jälkeisen terveydenhoidon yhteydessä sekä pakottavat seksuaali- ja lisääntymisterveyskäytännöt, joissa ei kunnioiteta naisten vapaata

([5]) World Migration Report 2020 – International Organisation for Migration (https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2020.pdf).
([6]) YK:n pakolaisjärjestön UNHCR:n tiedot (https://www.unhcr.org/refugee-statistics/download/?url=fd4J).
([7]) Turvapaikkatilastot – Eurostat (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_statistics)

ja tietoista suostumusta; korostaa tarvetta suojella haavoittuvassa asemassa olevia vanhempia, erityisesti yksinhuoltajia ja suurperheen vanhempia, jotta heitä voidaan auttaa välttämään köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen; painottaa, että on luotava sellainen sosiaalisilta ja taloudellisilta olosuhteiltaan sopiva ympäristö, jossa vanhempien on mahdollista jatkaa omaa ammatillista kehittymistään;

27. korostaa tarvetta suojella haavoittuvassa asemassa olevia äitejä, erityisesti yksinhuoltajaäitejä, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisemiseksi; painottaa, että on luotava sellainen sosiaalisilta ja taloudellisilta olosuhteiltaan sopiva ympäristö sekä sellaiset olosuhteet, joissa äitien on mahdollista jatkaa ammatillista kehittymistään;

28. tuomitsee myös hallitukset eri puolilla maailmaa, jotka vastustavat naisten vaatimuksia yhtäläisistä oikeuksista tai lietsovat vastakkaisia pyrkimyksiä taantua näissä oikeuksissa; korostaa näkyvää roolia, joka naisilla on heidän toimiessaan poliittisissa ja yhteiskunnallisissa liikkeissä, ja pitää valitettavana, että he ovat joutuneet maksamaan siitä kovan hinnan raakaan sortoon ja sodankäyntiin liittyvän väkivallan sekä aseellisten konfliktien aikana tapahtuneen seksuaalisen hyväksikäytön uhreina;

29. ilmaisee syvän huolensa lapsiin ympäri maailmaa kohdistuneista jatkuvista vakavista ihmisoikeusrikkomuksista vuonna 2019, jolloin yleissopimus lapsen oikeuksista täytti 30 vuotta, ja mainitsee esimerkkeinä lapsityövoiman käytön, lapsi- ja pakkoavioliitot, lapsikaupan ja lasten hyväksikäytön, myös seksuaalisiin tarkoituksiin, lasten ottaminen asevelvollisuuden piiriin tai värvääminen ryhminä, lapsisotilaiden käytön aseellisissa selkkauksissa, lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja prostituutio sekä perheiden erottaminen ja lasten säilöönotto, myös maahanmuuttoon liittyvistä syistä; mainitsee lisäksi tyttöjen kohtaamat haasteet, joita ovat muun muassa seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta, ennenaikainen raskaus, HIV-tartunta sekä koulun keskeyttäminen; pitää valitettavana, että covid-19-pandemiassa monien lasten ja nuorten on ollut mentävä töihin perustarpeidensa täyttämiseksi ja kotitalouksiensa tukemiseksi ja että he näin ollen ovat jättäneet koulun kesken; korostaa, että tämä epätoivottu kehitys on askel taaksepäin lasten kouluopetuksen osalta;

30. tuo esille syvän surunsa vuoden 2019 alkupuoliskolla tehdyistä terrori- ja pommi-iskuista, joiden kohteena olivat uskovat ja heidän pyhättönsä, joita on suojeltava, ja tuomitsee tällaiset iskut; pitää hälyttävänä, että näiden hirvittävien tekojen yhteydessä syntyi vihakampanjoita, joita sitten lietsoivat tietyt poliittiset johtajat ja terroristiryhmät, jotka haluavat evätä oikeuden mielipiteen-, omantunnon-, uskonnon- tai vakaumuksenvapauteen tai rajoittaa sitä; kehottaa valtioita edistämään ajatuksen-, omantunnon-, uskonnon- ja vakaumuksenvapautta ja suojelemaan haavoittuvassa asemassa olevia uskonnollisia ja vakaumuksellisia vähemmistöjä ja ryhtymään pikaisiin toimiin väkivaltaan syyllistyneitä henkilöitä ja vihaan yllyttämistä vastaan;

Demokratian ja ihmisoikeuksien edistämisen ja suojelun asettaminen EU:n ulkopolitiikan keskiöön

31. palauttaa mieliin, että SEU:n 2 artiklan mukaisesti unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, yhteisvastuu, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen; korostaa, että näiden arvojen tunnetuksi tekeminen ulkoisessa toiminnassa edistämällä demokratiaa, oikeusvaltiota ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisuutta ja jakamattomuutta sekä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden periaatteiden kunnioittamista on EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskiössä SEU:n 21 artiklan ja unionin strategisen edun mukaisesti ja sen olisi heijastuttava tehokkaasti ja johdonmukaisesti kaikille osa-alueille unionin suhteissa EU:n ulkopuolisiin maihin;

32. korostaa, että on tärkeää, että Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH) ja komissio reagoivat päättäväisesti ja äänekkäästi missä tahansa, myös läheisissä kumppanimaissa, tapahtuviin ihmisoikeusloukkauksiin sekä lujittavat jatkuvasti EU:n ja sen jäsenvaltioiden viranhaltijoiden tietoisuutta ja tietämystä ihmisoikeuksista ja sukupuolten tasa-arvosta; muistuttaa, että kansalaisyhteiskunnan tehokas osallistaminen ja sen kanssa käytävä merkityksellinen vuoropuhelu ovat menestyksekkään ihmisoikeuspolitiikan kulmakiviä; kehottaa kaikkia EU:n edustustoja ja niiden ihmisoikeusalan yhteyspisteitä noudattamaan johdonmukaisesti velvoitettaan tavata ihmisoikeuksien puolustajia, myös naisten ihmisoikeuksien puolustajia, ja kansalaisyhteiskunnan jäseniä, vierailla pidätettyjen aktivistien, demokraattisten toisinajattelijoiden ja ihmisoikeuksien puolustajien luona, seurata heidän oikeudenkäyntejään ja edistää heidän suojeluaan paikan päällä; kehottaa EU:n edustustoja myös auttamaan Euroopan parlamentin virallisten valtuuskuntien puitteissa saapuvia parlamentin jäseniä näiden pyrkimyksissä toimia näin; painottaa, että on tärkeää puuttua paitsi ihmisoikeusloukkausten seurauksiin, myös niiden perimmäisiin syihin;

EU:n työ monenvälisellä tasolla

33. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita laatimaan yksiselitteisen strategian, jolla torjutaan valtioiden lisääntynyttä vetäytymistä kansainvälisestä ihmisoikeuskehyksestä ja siihen kohdistamaa vastustusta ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa toimintasuunnitelmassa annettujen monenvälisyyttä koskevien sitoumusten mukaisesti, ja jolla vastustetaan kansainvälisen tason pyrkimyksiä heikentää YK:n yleismaailmallisessa ihmisoikeusjulistuksessa vahvistettua ihmisoikeuksien käsitettä; korostaa näkemystään, että ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista vuoteen 2030 mennessä koskevan sitoumuksen olisi pysyttävä politiikan kulmakivinä; suosittaa, että EU jatkaa ponnistelujaan pitämällä yhteyttä maihin ja sidosryhmiin riippumatta siitä, onko niillä samat arvot kuin EU:lla, jotta voidaan ylläpitää tai kehittää kansainvälisiä normeja ihmisoikeuksien alalla SEU:n 21 artiklan mukaisesti;

34. pyytää jäsenvaltioita parantamaan EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan vaikuttavuutta soveltamalla neuvostossa määräenemmistöpäätöksenteon sääntöä erityisesti ihmisoikeuksia koskevissa kysymyksissä ja eritoten ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman soveltamisalaan kuuluvissa kysymyksissä ja pakotteiden hyväksymisestä päätettäessä; kehottaa jäsenvaltioita puhumaan yhdellä, vahvalla EU:n äänellä monenvälisillä foorumeilla ja toimimaan yhteistä kantaa edustavalla tavalla silloin kun niitä kohtaa kriisi, jossa Euroopan unionin keskeiset arvot ja edut ovat uhattuna, sillä vain tällä tavoin unioni voi toimia johtavassa asemassa kansainvälisellä näyttämöllä ja käyttää vaikutusvaltaansa saadakseen aikaan myönteisiä muutoksia ja koordinoidakseen tehokkaammin toimia globaaleihin haasteisiin vastaamiseksi, ennen muuta toimia ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi sekä ympäristöön ja ilmastoon liittyviin haasteisiin vastaamiseksi;

35. toistaa, että EU voi saada tunnustusta ja se voi toimia uskottavasti ja tehokkaasti globaalilla näyttämöllä vain, jos sen keskeiset arvot ja erityisesti vapauden, demokratian, ihmisoikeuksien, oikeusvaltion ja tasa-arvon kunnioittamisen arvot ovat uskottavia sen ulkopuolella, ja toteaa, että tämä on mahdollista vain, jos EU varmistaa näitä asioita koskevien politiikkojensa sisäisen ja ulkoisen johdonmukaisuuden; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita toimimaan esimerkillisesti, kunnioittamaan tiukasti ihmisoikeuksia, varmistamaan arvojensa johdonmukaisen puolustamisen ja noudattamisen sekä takaamaan kansalaisyhteiskunnan toiminnan mahdollistavan ympäristön;

36. pitää valitettavana, että autoritaariset hallinnot ovat käyttäneet väärin monenvälisiä instituutioita ja huomauttaa, että niiden pyrkimyksenä on neutralisoida monenväliset ihmisoikeusinstituutiot ja -mekanismit, jotka pystyvät asettamaan valtiot vastuuseen ihmisoikeusloukkauksista; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita työskentelemään samanmielisten demokraattisten liittolaisten kanssa monenvälisten instituutioiden uudistamisen tukemiseksi, jotta nämä pystyisivät paremmin vastustamaan autoritaaristen hallintojen kielteistä vaikutusvaltaa; pitää valitettavana myös sitä, että YK:n ihmisoikeusneuvoston paikkoja on usein annettu mille, jotka ovat todistetusti syyllistyneet vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin, ja kehottaa EU:n jäsenvaltioita noudattamaan äänestyskäyttäytymisessään äärimmäistä varovaisuutta ja välttämään sellaisten maiden tukemista, jotka ovat YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenehdokkaita ja jotka selvästi rikkovat ihmisoikeuksia;

37. katsoo, että ihmisoikeusvuoropuhelu EU:n ulkopuolisten maiden kanssa voi olla hyödyllinen väline kahdenvälisessä kanssakäymisessä ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi edellyttäen, että se toteutetaan tulossuuntautuneesti ja sitä tarkistetaan säännöllisesti; palauttaa mieliin, että ihmisoikeuksista kolmansien maiden kanssa käytäviä vuoropuheluja koskevat EU:n suuntaviivat sisältävät monia kriteerejä vuoropuhelun aloittamiselle, kuten ihmisoikeustilanteen kehittyminen, hallituksen halukkuus parantaa tilannetta, hallituksen sitoutuminen ihmisoikeuksia koskeviin kansainvälisiin yleissopimuksiin, hallituksen halukkuus tehdä yhteistyötä ihmisoikeuksia koskevissa YK:n menettelyissä ja järjestelmissä sekä hallituksen suhtautuminen kansalaisyhteiskuntaan; kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa arvioimaan säännöllisesti kutakin vuoropuhelua EU:n suuntaviivojen mukaisesti; korostaa, että ihmisoikeusvuoropuheluissa on tärkeää ottaa esille yksittäisiä tapauksia ja varmistaa näiden tapausten käsittelyn asianmukainen seuranta ja läpinäkyvyys;

Ihmisoikeuksista vastaava EU:n erityisedustaja

38. on ilahtunut Eamon Gilmoren nimittämisestä 28. helmikuuta 2019 ihmisoikeuksista vastaavaksi EU:n erityisedustajaksi; muistuttaa, että erityisedustajan nimittämisestä olisi järjestettävä ennakkokuuleminen parlamentissa; kannustaa erityisedustajaa toteuttamaan diplomaattisia toimia, joilla lisätään EU:n ihmisoikeuspolitiikan vaikuttavuutta, vahvistetaan kansainvälisiä liittoumia ihmisoikeusagendan edistämiseksi ja saadaan keskustelukumppaneita eri puolilla maailmaa hyväksymään ja panemaan täytäntöön toimintalinjoja, jotka noudattavat demokratiaa, ihimsoikeuksia, oikeusvaltiota ja hyvää hallintotapaa koskevia korkeatasoisia vaatimuksia sekä kansainvälistä oikeutta ja sen normeja, erityisesti kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja kansainvälisen rikosoikeuden normeja; suosittaa myös, että erityisedustaja tehostaa toimiaan, joilla varmistetaan EU:n sisäinen johdonmukaisuus EU:n ihmisoikeuksia koskevan ulkopolitiikan määrittelyssä ja toteutuksessa; vaatii, että erityisedustajan säännölliset kertomukset neuvostolle jaetaan myös parlamentin kanssa; kehottaa EU:ta lisäämään erityisedustajan työn näkyvyyttä ja tehtävään kuuluvien toimien ja operaatioiden avoimuutta, myös avaamalla erityisedustajalle omistetun osion EUH:n verkkosivustolla, ja tekemään

erityisedustajan tehtävästä pysyvän niin, että erityisedustajalla on riittävät resurssit ja kykyä puhua julkisesti kertoakseen EU:n ulkopuolisiin maihin tehtyjen vierailujen tuloksista ja viestiä EU:n kannasta ihmisoikeuksiin liittyvissä asioissa, ja toteaa, että tämä olisi toteutettava osana erityisedustajan aseman kokonaisvaltaista uudistamista;

Kansainväliset sopimukset

39. toistaa kehotuksensa sisällyttää ihmisoikeuslausekkeita järjestelmällisesti kaikkiin EU:n ja EU:n ulkopuolisten maiden välisiin kansainvälisiin sopimuksiin, eritoten kauppa- ja assosiaatiosopimuksiin, ja panna ne asianmukaisesti täytäntöön sekä seurata niiden täytäntöönpanoa myös mitattavissa olevilla vertailuarvoilla ja säännöllisesti toteutettavilla vaikutustenarvioinneilla, parlamentin ja kansalaisyhteiskunnan kanssa; korostaa, että näihin lausekkeisiin olisi sisällyttävä mekanismeja, joilla varmistetaan niiden tehokas täytäntöönpano, ja menettelyjä, joilla vahvistetaan selkeät ja uskottavat seuraamukset sopimusten rikkomisesta, mukaan lukien sopimusten voimassaolon keskeyttäminen tai viimeisenä keinona EU:n vetäytyminen sopimuksista; kehottaa parantamaan kaupan ja ihmisoikeuksien kaltaisista politiikan aloista vastaavien erikoistuneiden toimijoiden välistä koordinointia ja viestintää, jotta ihmisoikeusnäkökohdat voidaan tehokkaammin sisällyttää kauppa- ja investointipolitiikkaan; kehottaa ottamaan käyttöön ihmisoikeuksia koskevia riippumattomia seurantamekanismeja kauppasopimusten ja ulkomaisia sijoituksia koskevien sopimusten yhteydessä sekä riippumattoman valitusmekanismin, jotta sopimusten vaikutuspiiriin joutuneilla kansalaisilla ja paikallisilla sidosryhmillä olisi käytössään tehokkaita oikeussuojakeinoja;

40. korostaa, että demokratian ja ihmisoikeuksien edistäminen ja suojelu kolmansissa maissa on tehokasta ainoastaan, jos EU:n taloudellisille ja poliittisille kannustimille, kuten EU:n rahoituksen saamiselle, yleisen tullietuusjärjestelmän ja muiden tullihelpotusten soveltamiselle sekä viisumivapauden myöntämiselle EU:n Schengen-alueelle, asetetaan tiettyjä ehtoja; muistuttaa tässä yhteydessä, että asetuksen (EU) 2018/1806 mukaan komission olisi seurattava muun muassa ihmisoikeustilannetta viisumivapauden saaneissa kolmansissa maissa ja raportoitava siitä säännöllisesti Euroopan parlamentille ja keskeytettävä viisumivapaus, jos kyseisessä maassa tapahtuu rikkomuksia;

Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline

41. kehottaa antamaan riittävät määrärahat tukitoimille ja muille toimille demokratian ja ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen puitteissa ja unionin sitoumus- ja tavoitetasoa vastaavasti;

42. kehottaa komissiota seuraamaan naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen tavoitteiden saavuttamista ja sisällyttämään tätä koskevaan vuosikertomukseensa luvun ihmisoikeuksien kunnioittamisesta ja välineen yleisiä tavoitteita koskevan 8 artiklan noudattamisesta välineestä rahoitusta saavissa kumppanimaissa; kehottaa komissiota ehdottamaan aiheellisia toimenpiteitä, mukaan lukien EU:n valtion toimijoille myönnetyn rahoituksen keskeyttäminen ja tuen uudelleen suuntaaminen kansalaisyhteiskunnalle, jos välineen edunsaajat loukkaavat vakavasti ihmisoikeuksia tai välineen periaatteita; kehottaa lisäämään rahoitussopimusten ihmisoikeusmääräyksiä koskevaa läpinäkyvyyttä ja selventämään mekanismia ja perusteita tällaisten sopimusten keskeyttämiseen, jos ihmisoikeuksia, demokraattisia periaatteita ja oikeusvaltioperiaatetta rikotaan tai jos havaitaan vakavia korruptiotapauksia; kehottaa komissiota pidättäytymään tiukasti kolmansien maiden hallituksille myönnetyn budjettituen käyttämisestä operatiivisen toiminnan muotona maissa, joissa on havaittu laajamittaisia ihmisoikeusloukkauksia ja ihmisoikeuksien puolustajien toiminnan tukahduttamista;

43. kehottaa EU:ta erityisen huolellisesti arvioimaan ja torjumaan kaikkia loukkauksia, jotka liittyvät unionin omiin politiikkoihin, hankkeisiin ja rahoitukseen kolmansissa maissa, myös perustamalla valitusmekanismin yksittäisille henkilöille tai ryhmille, joiden oikeuksia on mahdollisesti loukattu EU:n näissä maissa toteuttamien toimien yhteydessä;

44. pitää myönteisenä kansalaisyhteiskunnan järjestöille maailmanlaajuisesti korvaamatonta apua antanutta demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevaa eurooppalaista rahoitusvälinettä, joka oli Euroopan unionin lippulaivaväline sen ulkoisen ihmisoikeuspolitiikan täytäntöönpanossa; kehottaa lisäämään edelleen rahoitusta kansalaisyhteiskunnalle ja ihmisoikeuksille seuraavan maailmanlaajuisen välineen puitteissa;

45. kehottaa komissiota laatimaan yhteistyössä EUH:n kanssa puitteet Euroopan investointipankin EIP:n vuotuiselle raportoinnille toimistaan EU:n ulkopuolella SEU:n 21 artiklassa, EU:n strategiakehyksessä ja ihmisoikeuksia koskevassa toimintasuunnitelmassa tarkoitettujen unionin ulkoisia toimia ohjaavien yleisten periaatteiden noudattamisen osalta; kehottaa komissiota varmistamaan, että EIP:n tukemissa hankkeissa noudatetaan EU:n ihmisoikeuspolitiikkaa ja että on olemassa vastuuvelvollisuusmekanismeja, joiden kautta yksittäiset henkilöt voivat ilmoittaa EIP:n toimintaan liittyvistä rikkomuksista; kehottaa EIP:tä kehittämään sosiaalisia normeja koskevaa politiikkaansa edelleen pankkialan ihmisoikeuspolitiikaksi; ehdottaa ihmisoikeuksia koskevien viitearvojen lisäämistä sen hankkeiden arviointeihin;

Ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva EU:n toimintasuunnitelma

46. on ilahtunut ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2020–2024 hyväksymisestä; ilmaisee pettymyksensä sen johdosta, että EUH ei ottanut asiaankuuluvasti huomioon parlamentin ja sen ihmisoikeuksien alivaliokunnan tarjousta osallistua aktiivisesti sen laatimiseen toimielinten välisen hyvän yhteistyön hengessä;

47. kehottaa EUH:ta ja komissiota järjestämään säännöllisiä kansalaisyhteiskunnan kuulemisia ja käymään jäsenneltyä ja säännöllistä vuoropuhelua parlamentin toimivaltaisten elinten kanssa uuden toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta, jotta parlamentti voi tehdä oman osuutensa toimintasuunnitelmaan sisältyvistä toimista etenkin parlamentaarisen diplomatian kautta ja täyttää tehokkaasti valvontatehtävänsä; suosittaa ottamaan käyttöön vertailuarvoja ja edistymistä kuvaavia indikaattoreita, jotta toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa voidaan seurata tehokkaasti; kehottaa EUH:ta raportoimaan edistymisestä toimintasuunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa suhteessa näihin vertailuarvoihin; pyytää EUH:ta toteuttamaan säännöllisesti jatkotoimia toimintasuunnitelman täytäntöönpanon kannalta merkityksellisten parlamentin päätöslauselmien ja keskustelujen johdosta; korostaa, että jäsenvaltioiden on otettava vastuu toimintasuunnitelmasta ja osallistuttava sen täytäntöönpanoa koskevaan vuosikertomukseen raportoimalla kyseisen strategisen asiakirjan nojalla toteutetuista omista toimistaan;

Globaaleihin ihmisoikeus- ja demokratiahaasteisiin vastaaminen

Demokraattinen hallintotapa ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten laajentaminen

48. katsoo, että demokraattinen hallintotapa ja oikeusvaltion periaate ovat maailmanlaajuisesti uhattuina ja että tämä johtuu useista tekijöistä, kuten autoritaarisuuden ja populismin noususta, kasvavasta eriarvoisuudesta ja köyhyydestä, kansalaisyhteiskuntaan kohdistuvista paineista, valeuutisten leviämisestä, disinformaatiosta, kyberuhista ja hybridisodankäynnistä, ulkoisten toimijoiden pyrkimyksistä vaikuttaa poliittiseen elämään ja niiden toteuttamista kampanjoista, viranomaisten uskottavuuden murenemisesta, yhteiskuntien polarisoitumisesta ja yleistä etua puolustavien yhteisten organisaatioiden heikentymisestä; korostaa myös, että tiedotusvälineiden vapauteen kohdistuvia hyökkäyksiä ja yrityksiä manipuloida julkista keskustelua levittämällä valeuutisia sosiaalisessa mediassa ei ole koskaan esiintynyt yhtä runsaasti eivätkä ne ole aiemmin olleet yhtä rajuja; ilmaisee huolensa siitä, että autoritaarisia menettelyjä, kuten kansalaisyhteiskunnan toimijoiden leimaamista ulkomaisiksi agenteiksi, matkitaan ja että nämä menettelyt leviävät kaikkialla maailmassa;

49. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita jatkossakin tukemaan demokraattisten instituutioiden vahvistamista sekä läpinäkyviä ja uskottavia vaaliprosesseja kaikkialla maailmassa, kannustamaan ja käynnistämään demokraattista keskustelua, torjumaan eriarvoisuutta, varmistamaan kansalaisjärjestöjen toiminnan, tukemaan yhteiskunnan eri osien välistä vuoropuhelua, torjumaan korruptiota ja rankaisemattomuutta sekä lujittamaan niin oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja puolueettomuutta kuin vastuuvelvollisuusmekanismeja; kehottaa EU:ta vahvistamaan vaalitarkkailutoimiaan entisestään ja tekemään tiiviimpää yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen, etenkin erityisen merkittävien järjestöjen, kuten Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön, kanssa;

50. korostaa, että korruptio ja ihmisoikeusloukkaukset liittyvät läheisesti toisiinsa; kehottaa EU:ta sisällyttämään korruption torjunnan ihmisoikeuksia koskevalle asialistalleen; muistuttaa EU:n velvollisuudesta suojella korruption vastaisia järjestöjä, tutkivia toimittajia ja väärinkäytösten paljastajia, jotka työskentelevät korruption ja petosten paljastamiseksi;

Ilmastotoimet ja ihmisoikeudet

51. toteaa, että ihmisoikeuksien edistäminen ja suojelu sekä ilmasto- ja ympäristötoimet ovat yhteydessä toisiinsa, sillä varsinkin ihmisoikeuksia koskeva kansainvälinen oikeus tarjoaa oikeussuojakeinoja, joiden avulla voidaan korjata ilmastonmuutoksen aiheuttamia vahinkoja, toteuttaa toimia ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja saattaa valtiot, eritoten eniten saastuttavat valtiot, yritykset ja päättäjät vastuuseen toimista, joihin ne ovat ryhtyneet ilmastonmuutokseen vastaamiseksi;

52. tukee osallistavaa ja oikeusperustaista toimintamallia sellaisten ilmastotoimien vauhdittamiseksi, joilla varmistetaan julkinen osallistuminen ja oikeussuojan toteutuminen ilmastonmuutokseen ja sen seurauksiin liittyvien poliittisten päätösten tekemisessä, täytäntöönpanossa ja uudelleentarkastelussa; toteaa, että ilmastonmuutoksen torjunta liittyy tiiviisti planeettaa ja sen luonnonvarojaa puolustavien tahojen tukemiseen ja suojelemiseen, maa-alueiden puolustajat ja alkuperäisyhteisöt mukaan luettuina;

EU:n lähestymistapa konflikteihin, vastuuseen ihmisoikeusloukkauksista ja rankaisemattomuuden torjuntaan

53. tähdentää, että nykyaikaiset konfliktit ovat monitahoisia, sillä usein ne kehittyvät sisäisesti kansallisella tai alueellisella tasolla, joskus hybridi- tai kyberhyökkäyksien muodossa, niihin liittyy monia osapuolia, mukaan lukien terroristijärjestöt ja ei-valtiolliset toimijat, ja niillä on tuhoisia humanitaarisia seurauksia erityisesti siksi, että on vaikeaa

tehdä ero taistelijoiden ja siviilien välillä; kehottaa EU:ta lujittamaan konflikteihin liittyviä toimiaan, puuttumaan niiden taustalla oleviin syihin, panostamaan konfliktinesto- ja sovittelutoimiin, hakemaan ja ylläpitämään mahdollisuuksia poliittisiin ratkaisuihin, luomaan liittoumia samanmielisten maiden ja alueellisten järjestöjen kanssa, antamaan taloudellista, teknistä ja henkilöstöä koskevaa lisätukea rauhaa turvaaville siviili- ja sotilasoperaatioille sekä edistämään sotaakäyvien osapuolten keskinäistä luottamusta lisääviä aloitteita; kehottaa EU:ta myös varmistamaan sukupuolinäkökulman huomioon ottamisen kaikissa näissä toimissa ja lisäämään naisten ja nuorten roolia niin konfliktien ehkäisemisessä ja ratkaisemisessa kuin rauhanturvaamisessa, humanitaarisessa avussa ja konfliktin jälkeen toteutettavissa jälleenrakennusoperaatioissa, siirtymäkauden oikeusjärjestelyissä sekä ihmisoikeuksien ja demokraattisten uudistusten edistämisessä; kehottaa EU:ta myös puuttumaan ihmiskauppaan sekä seksuaaliseen ja sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan ja takaamaan välttämättömien ja ihmishenkiä pelastavien terveydenhoitopalvelujen jatkuva saatavuus; korostaa, että on tärkeää varmistaa EU:n politiikan johdonmukaisuus miehitys- ja alueliitostilanteissa; muistuttaa, että kansainvälisen humanitaarisen oikeuden olisi ohjattava EU:n politiikkaa kaikissa tällaisissa tilanteissa, myös pitkäaikaisissa miehitystapauksissa;

54. kehottaa kaikkia hallituksia myöntämään kansainvälisille tarkkailijoille, ihmisoikeuksista vastaava EU:n erityisedustaja, YK:n ihmisoikeusvaltuutettu ja YK:n erityismenettelyjen edustajat mukaan luettuina, esteettömän pääsyn kaikille alueilleen; painottaa, että on tärkeää tarjota keskeisille kansainvälisille humanitaarisille järjestöille ja kansainvälisille tarkkailijoille esteetön pääsy alueille, jotka kärsivät jatkuvista konflikteista ja sotilaallisista hyökkäyksistä;

55. kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan tiukasti YK:n asekauppasopimuksen vientiä ja vientilupahakemusten arviointia koskevan 7 artiklan määräyksiä sekä aseiden vientiä koskevaa EU:n yhteistä kantaa kieltäytymällä aseiden ja valvontalaitteiden siirroista, joista aiheutuisi se riski, että tuojavaltio tai tuonnista vastaava valtiosta riippumaton toimija saattaisi loukata ihmisoikeuksia tai kansainvälistä humanitaarista oikeutta tai helpottaa tällaista loukkaamista, muun muassa Euroopan rauhanrahaston yhteydessä;

56. kehottaa jäsenvaltioita perustamaan Euroopan rauhanrahaston yhteyteen ihmisoikeuspilarin, jonka tavoitteena on muun muassa lisätä kansalaisyhteiskunnan vaikutusmahdollisuuksia ja tukea sitä esimerkiksi sellaisten ohjelmien kautta, joiden varat kohdennetaan erityisesti ihmisoikeuksien puolustajien tukemiseen rauhanrakentamisen edistäjinä; kehottaa EU:n jäsenvaltioita harkitsemaan mahdollisuutta sisällyttää tulevaan eurooppalaiseen rauhanrahastoon pakollisia ihmisoikeustakeita ja vaikutustenarviointeja, myös ihmisoikeuksiin liittyvää huolellisuusvelvoitetta koskevan vankan poliittisen kehyksen noudattaminen puolustus- ja turvallisuusasioiden yhteydessä, ja toteaa, että tähän tarjoaa mallin YK:n toimintaperiaate ihmisoikeuksia koskevan huolellisuusvelvoitteen noudattamiseksi;

57. toistaa vankkumattoman tukensa Kansainväliselle rikostuomioistuimelle ja kehottaa Rooman perussäännön sopimuspuolina olevia valtioita antamaan tuomioistuimelle asiaankuuluvat taloudelliset resurssit, jotta se voi hoitaa toimeksiantoonsa kuuluvat tehtävät; kehottaa Kansainvälistä rikostuomioistuinta jatkamaan työtään puolueettomasti ja riippumattomasti; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita kannustamaan kaikkia YK:n jäseniä ratifioimaan ja panemaan täytäntöön Rooman perussäännön; kehottaa kaikkia Rooman perussäännön allekirjoittajia toimimaan yhteistyössä Kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa; pitää tuomioistuinta vastaan tehtyjä hyökkäyksiä erittäin valitettavina ja tuomitsee tuomioistuimen henkilöstöä ja varsinkin sen pääsyyttäjää vastaan määrätyt henkilökohtaiset pakotteet, joita on mahdotonta hyväksyä; kehottaa sopimusvaltioita toteuttamaan konkreettisia toimia näiden seuraamusten poistamiseksi ja tukemaan niitä, joihin seuraamukset vaikuttavat; korostaa, että Kansainvälinen rikostuomioistuin on ainoa kansainvälinen instituutio, joka pystyy nostamaan syytteitä eräistä maailman hirvittävimmistä rikoksista ja puolustamaan uhreja, joilla ei ole muita oikeussuojakeinoja; antaa tunnustusta riippumattoman asiantuntijaelimen, jonka tehtävänä on määrittää uudistuskohteet, tekemälle työlle, ja kehottaa Kansainvälistä rikostuomioistuinta toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet parantaakseen tuloksellisuuttaan, tehokkuuttaan ja myönteisiä vaikutuksiaan erityisesti yhteisöihin ja uhreihin, joihin sen työ vaikuttaa; pyytää EU:ta ja jäsenvaltioita jatkossakin suojelemaan tuomioistuimen riippumattomuutta ja puolueettomuutta hyökkäyksiltä, joiden tarkoituksena on estää kansainvälisen rikosoikeuden toiminta; kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa selvittämään keinoja ja esittämään uusia välineitä, joilla voidaan myötävaikuttaa kansainvälisten rikosten torjumiseen, auttaa ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkausten uhreja saamaan kansainvälistä oikeussuojaa, hyvitystä ja korvauksia esimerkiksi kehittämällä jäsenvaltioiden ja EU:n ulkopuolisten maiden valmiuksia soveltaa tuomioistuimen yleistoimivallan periaatetta kansallisissa oikeusjärjestyksissään;

58. kehottaa jälleen komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa nimittämään kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja kansainvälistä oikeutta käsittelevän EU:n erityisedustajan, jonka tehtävänä on edistää, valtavirtaistaa ja edustaa EU:n sitoutumista rankaisemattomuuden torjuntaan;

59. kehottaa jäsenvaltioita ja joukkotuhontaa käsittelevää EU:n verkostoa tukemaan YK:n tutkintaryhmää parhaillaan tapahtuvia tai aivan äskettäin tehtyjä rikoksia koskevien todisteiden keräämisessä, tallentamisessa ja säilyttämisessä, jotta niitä ei menetettäisi;

60. toteaa, että kaikille kansainvälisten ihmisoikeuksien ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkausten uhreille on varmistettava oikeuden toteutuminen, ja kehottaa lopettamaan välittömästi kaikki käynnissä oleviin aseellisiin konflikteihin liittyvät vihamielisyydet; korostaa, että kansainvälisellä yhteisöllä on velvollisuus tehdä loppu rankaisemattomuudesta sekä törkeistä rikkomuksista, joihin useissa maissa on syyllistytty;

61. ilmaisee vakavan huolensa seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan käytöstä sota-aseena; korostaa, että seksuaalirikoksia ja sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa pidetään Rooman perussäännössä sotarikoksina, rikoksina ihmisyyttä vastaan tai kansanmurhan tai kidutuksen tunnusmerkistönä; kehottaa ryhtymään yhteisiin toimiin, jotta seksuaalisen väkivallan käyttö sodankäynnin välineenä saataisiin loppumaan; on tyytyväinen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaan 2467 konflikteihin liittyvästä seksuaalisesta väkivallasta sekä sen naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevasta päätöslauselmasta 1325 alkaen kaikkiin muihin sen päätöslauselmiin, joissa se vahvistaa sitoutuneensa estämään seksuaalisen väkivallan käytön sodankäynnin ja terrorismin taktiikkana käyttämällä kaikkia käytettävissään olevia keinoja, mukaan lukien pakotteet ja muut kohdennetut toimenpiteet siihen syyllistyviä vastaan; korostaa tarvetta varmistaa, että sodanaikaisten raiskausten uhreiksi joutuneille naisille tarjotaan kaikki tarvittava turvallinen lääkinnällinen ja psykologinen apu ja palvelut, myös turvallinen abortti, kuten kansainvälisessä humanitaarisessa oikeudessa edellytetään; kehottaa EU:ta torjumaan seksuaali- ja lisääntymisoikeusloukkausten rankaisematta jättämistä konfliktitilanteissa ja tukee naisten ja tyttöjen oikeutta totuuteen, turvautua tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja saada hyvityksiä näiden oikeuksien loukkauksista; pitää niin ikään myönteisenä sitä, että YK perusti 30. lokakuuta 2019 konflikteihin liittyvästä seksuaalisesta väkivallasta selvinneitä varten maailmanlaajuisen rahaston auttaakseen heitä saamaan hyvityksiä;

62. muistuttaa YK:n arviointiraporteista YK:n rauhanturvaajien ja rauhanturvaoperaatioiden muun henkilöstön harjoittamaan seksuaaliseen riistoon ja hyväksikäyttöön liittyvistä valvontatoimista ja kuntoutusavusta; korostaa, että YK:n, EU:n jäsenvaltioiden ja EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan elimien on tarpeen tutkia, panna syytteeseen ja tuomita jokainen YK:n tai EU:n tai kansalliseen henkilöstöön kuuluva, seksuaaliseen väkivaltaan syyllistynyt henkilön viipymättä ja hyvin määrätietoisesti; muistuttaa, että asianomaisia rakenteita on uudistettava siten, että tehdään loppu YK:n ja EU:n henkilöstön rankaisemattomuudesta ja perustetaan toimivat ja avoimet valvonta- ja vastuuvelvollisuusmekanismit; katsoo, ettei voida hyväksyä sitä, että väitettyjä väärinkäytöksiä koskeviin oikeustoimiin ryhtyminen on tällä haavaa täysin vapaaehtoista ja riippuu maasta, joka joukot on lähettänyt; on vakuuttunut, että tällaisia vakavia rikoksia voidaan myös vähentää ja ehkäistä koulutuksen ja valistuksen avulla; muistuttaa, että tällaiset rikokset on estettävä kiireellisesti tulevaisuudessa, myös jotta voidaan palauttaa paikallisen väestön luottamus kansainväliseen rauhanturvaamiseen;

63. korostaa ihmisoikeusloukkausten ja laajalle levinneen rankaisemattomuuden ja vastuuvelvollisuuden puuttumisen välistä yhteyttä alueilla ja maissa, joihin konfliktien vaikutukset ulottuvat tai joissa esiintyy poliittisin perustein tapahtuvaa pelottelua, syrjintää, häirintää ja väkivaltaa, ihmisryöstöjä, poliisiväkivaltaa, mielivaltaisia pidätyksiä, kidutusta ja surmia; kehottaa EU:ta tukemaan toimia, joilla pyritään torjumaan rankaisemattomuutta ja edistämään vastuuvelvollisuutta maissa, joissa rankaisemattomuuden dynamiikka hyödyttää suurimman vastuun kantajia ja heikentää uhrien vaikutusmahdollisuuksia;

64. pitää valitettavana tarvetta erottaa määräajaksi Saharov-palkinnon saaja Aung San Suu Kyi Saharov-yhteisöstä, mutta on tyytyväinen päätökseen vastatoimena sille, että hän ei ole ryhtynyt toimiin Myanmarin rohingya-yhteisöön kohdistuvien jatkuvien rikosten johdosta ja on sallinut niiden tapahtua;

65. on huolissaan, että laittomien huumeiden torjunnan nimissä tapahtuu laittomia surmia, kidutusta ja muita ihmisoikeusloukkauksia; muistuttaa, että rikollisuuden torjunta ei oikeuta ihmisoikeusrikkomuksiin, ja kehottaa kokoamaan parhaita käytäntöjä, joissa noudatetaan oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvaa lähestymistapaa haittojen minimoimiseen;

66. antaa tunnustusta laittomia, summittaisia tai mielivaltaisia teloituksia käsittelevän YK:n erityisraportoijan Agnès Callamardin työlle ja panokselle rankaisemattomuutta vastaan ja toteaa hänen joutuneen pelottelun ja uhkailun kohteeksi hänen tutkiessaan epäiltyjä laittomia teloituksia vuonna 2019, esimerkiksi toimittaja Jamal Khashoggin murhaa;

67. tukee oikeuslaitoksen uudistuksia, joilla pyritään varmistamaan sen puolueettomuus ja riippumattomuus ja joihin kuuluu tuomareiden palvelukseenottoon ja nimittämiseen, korruptioon ja sukupuolia eriarvoistavaan kohteluun liittyvien kysymysten käsittely oikeuslaitoksessa;

68. kehottaa hyväksymään ja panemaan täytäntöön kiireesti ihmisoikeusloukkauksia koskevan itsenäisesti, joustavasti ja reaktiivisesti toimivan maailmanlaajuisen EU:n pakotemekanismin, niin kutsutun EU:n Magnitsky-lain, olennaisena osana EU:n olemassa olevaa ihmisoikeus- ja ulkopoliittista välineistöä ja toteaa, että tämä lujittaisi EU:n roolia maailmanlaajuisena toimijana ihmisoikeusasioissa ja mahdollistaisi pakotteiden kohdentamisen henkilöihin, valtiollisiin ja valtiosta riippumattomiin toimijoihin ja muihin yhteisöihin, jotka ovat vastuussa vakavista ihmisoikeusloukkauksista tai osallisina niissä, vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin liittyvät järjestelmälliset korruptiorikkomukset mukaan luettuina; suhtautuu myönteisesti ihmisoikeusloukkauksia koskevien maailmanlaajuisten pakotemekanismien hyväksymiseen yhä useammissa maissa; korostaa, että tämän järjestelmän on oltava EU:n tuomioistuinvalvontamekanismin mukainen; korostaa tarvetta osoittaa sille riittävästi resursseja, jotta se voidaan panna tehokkaasti täytäntöön; kehottaa perustamaan EU-tason neuvoa-antavan komitean, johon parlamentti osallistuu; korostaa, että tällainen mekanismi auttaa torjumaan ihmisoikeusloukkauksia, torjumaan rankaisemattomuutta ja suojelemaan ihmisoikeusaktivisteja ja ihmisoikeuksien puolustajia kaikkialla maailmassa sekä vahvistamaan Euroopan unionin merkitystä ihmisoikeusloukkauksia koskeviin pakotteisiin vaikuttamisessa tehokkaasti, mikä tarkoittaa näin ollen määräenemmistöäänestyksen käyttämistä; pitää myönteisenä, että neuvosto hyväksyi päätöksen, jolla määrätään kohdennettuja rajoittavia toimenpiteitä sellaisten kyberhyökkäysten estämiseksi ja niihin vastaamiseksi, jotka muodostavat ulkoisen uhan EU:lle ja sen jäsenvaltioille;

69. katsoo, että maailmanlaajuista covid-19-pandemiaa ei pitäisi käyttää tekosyynä pakotejärjestelmien heikentämiseksi; korostaa kuitenkin, että pakotteet eivät saisi estää humanitaarisen avun toimittamista, lääkintäapu mukaan luettuna, kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti;

Ihmisoikeuksien puolustajat

70. tuomitsee ihmisoikeuksien puolustajien, heidän perheenjäsentensä, heidän asianajajiensa sekä heitä tukevien ja heitä kohtaan myötätuntoisten henkilöiden surmat, mielivaltaiset pidätykset, kidutuksen, vainon, häirinnän, pelottelun, kiristyksen, digitaalisen etävalvonnan ja fyysisen valvonnan sekä heihin kohdistetut mustamaalauskampanjat; toteaa erittäin huolestuneena, että vuonna 2019 murhattiin tai pahoinpideltiin väkivaltaisesti yhä useampia maaoikeus- ja ympäristöaktivisteja, jotka olivat nousseet puolustamaan luonnonvaroja ja ihmisten oikeuksia elää turvallisessa ja terveessä ympäristössä; panee merkille, että joissakin osissa maailmaa näiden hyökkäysten määrä on noussut vaarallisen korkeaksi; korostaa tässä yhteydessä ihmisoikeuksien puolustajien erityistä haavoittuvuutta ja tarvetta saada riittävää suojelua, jotta he voivat tehdä ensiarvoisen tärkeää työtään ilman häirintää ja vainoa; korostaa uskonnollisten järjestöjen mahdollista roolia humanitaarisiin kriiseihin vastaamisessa, rauhan ja oikeudenmukaisuuden sekä ihmisoikeuksien kunnioittamisen edistämisessä ja väkivaltaan puuttumisessa sekä välittäjinä konfliktien ratkaisemista koskevissa neuvotteluissa;

71. on erityisen huolestunut siitä, että yhä useammin langetetaan tuomioita, joissa ei taata kansainvälisen oikeuden edellyttämiä oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vähimmäisvaatimuksia; kehottaa EU:ta jatkamaan yhteistyön ja diplomatian käyttöä sen varmistamisessa, että oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin kunnioitetaan täysimääräisesti kaikkien kohdalla;

72. kehottaa lopettamaan kaikki hyökkäykset ihmisoikeuksien puolustajia vastaan ja vapauttamaan kaikki mielivaltaisesti pidätetyt sekä saattamaan syylliset vastuuseen; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita luomaan strategisen korkean tason vision ihmisoikeuksien puolustajiin maailmanlaajuisesti ja yhä useammin kohdistuvien hyökkäysten torjumiseksi muun muassa hyväksymällä vahvoja ulkoasiainneuvoston päätelmiä, joissa ulkoministerien olisi vaadittava kunnianhimoisia ja maailmanlaajuisia EU:n toimia ihmisoikeuksien puolustajien puolustamiseksi; kehottaa EU:n toimielimiä lujittamaan tukeaan ihmisoikeuksien puolustajille keskeisenä ja olennaisena osana ihmisoikeuksia koskevaa unionin ulkopolitiikkaa; korostaa, että poliittinen vuoropuhelu EU:n ulkopuolisten maiden viranomaisten kanssa ja yhteydenpito heihin, oikeudenkäyntien tarkkailu, tapaamiset ihmisoikeuksien puolustajien kanssa maavierailuilla, vierailut pidätettyinä olevien ihmisoikeuksien puolustajien luokse, uudelleensijoittamisen tukeminen ja julkiset kannanotot ovat tämän politiikan olennaisia täytäntöönpanovälineitä; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan siten, että ne toimivat entistä yhtenäisemmin ja käyttävät näitä välineitä johdonmukaisesti ja yhtäpitävästi riippumatta siitä, mistä maasta on kyse, kun ihmisoikeuksien puolustajien oikeuksia on loukattu; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tässä hengessä antamaan vuosittain ihmisoikeuksien puolustajia koskevat neuvoston päätelmät, joissa arvioidaan niiden toteuttamia ihmisoikeuksien puolustajiin liittyviä toimia ja esitetään ihmisoikeuksien puolustajiin liittyviä strategisia sitoumuksia korkeimmalla tasolla; korostaa parlamentin ja sen ihmisoikeuksien valiokunnan vuonna 2019 tekemää jatkuvaa työtä, jolla on tuettu ihmisoikeuksien puolustajia, Saharov-palkinnon saajat ja ehdokkaat mukaan lukien, ja kiinnitetty huomio heidän tilanteeseensa etenkin silloin, kun he ovat vaarassa tai heidän oikeuksiaan loukataan;

73. kehottaa EU:ta takaamaan, että sukupuolisidonnaista väkivaltaa kohtaavat naisten ihmisoikeuksien puolustajat voivat turvautua suojelumekanismeihin ja saada käyttöönsä resursseja, ja tukemaan heitä poliittisesti, lisäämään määrärahoja riippumattomille kansalaisyhteiskunnan järjestöille, jotka edistävät naisten ja tyttöjen oikeuksia, ja hyväksymään ihmisoikeuksien puolustajia koskevien EU:n suuntaviivojen liitteenä välineet, jotka tarjoavat EU:lle käytännön keinot, joiden avulla se voi vastata paremmin naisten ihmisoikeuksien puolustajien tarpeisiin eri puolilla maailmaa;

74. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita nostamaan tavoitetasoa, jotta voidaan varmistaa vangittujen ihmisoikeuksien puolustajien vapauttaminen, myös vangittuja ihmisoikeuksien puolustajia koskevissa symbolisissa tapauksissa, jotka havainnollistavat tapaa, jolla sortohallitukset kaikkialla maailmassa käyttävät jatkuvasti lakia pyrkiäkseen mustamaalaamaan ja vaientamaan ihmisoikeuspuolustajia; painottaa, että tällaisia tapauksia ovat muun muassa Euroopan parlamentin Saharov-palkinnon saaneet ja palkintoehdokkaat;

75. kehottaa EU:n edustustoja ja jäsenvaltioita käyttämään edelleen julkista diplomatiaa ja aloitteita nostaakseen esille yksittäisiä ihmisoikeuspuolustajia koskevia tapauksia ja tarvittaessa helpottamaan hätäviisumien myöntämistä sekä tarjoamaan hätämajoitusta EU:n jäsenvaltioissa;

76. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita parantamaan EU:n viisumien saatavuutta ihmisoikeuksien puolustajien siirtämiseksi lyhyellä aikavälillä, erityisesti sisällyttämällä EU:n viisumikäsikirjaan ohjeita ihmisoikeuksien puolustajille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävistä helpotuksista, sekä pyrkimään muuttamaan viisumeja koskevia oikeudellisia välineitä, erityisesti viisumisäännöstöä;

77. on ilahtunut siitä, että EU:n ihmisoikeuksien puolustajia varten perustaman ProtectDefenders.eu-mekanismin toimintaa jatkettiin marraskuussa 2019 vielä kolmeksi vuodeksi; korostaa tämän mekanismin merkitystä, kun otetaan huomioon ihmisoikeuksien puolustajien kasvavat tarpeet ja heillä olevat monenlaiset ongelmat; kehottaa lujittamaan tätä mekanismia ja arvioimaan sitä jatkuvasti uudelleen tarpeiden mukaisesti;

Naisten oikeudet ja sukupuolten tasa-arvo

78. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita panemaan sukupuolten tasa-arvostrategia johdonmukaisesti täytäntöön sekä EU:ssa että sen ulkopuolella ja ryhtymään tehokkaisiin ja konkreettisiin toimiin naisten oikeuksien, sukupuolten tasa-arvon ja seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien heikentämispyrkimysten torjumiseksi;

79. muistuttaa, että seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet sekä asianmukainen seksuaalikasvatus ovat ihmisoikeuksia; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita vahvistamaan uudelleen naisten luovuttamattomat oikeudet ruumiilliseen koskemattomuuteen, ihmisarvoon ja itsenäiseen päätöksentekoon ja säilyttämään kaikkien ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden ja jakamattomuuden kaikissa yhteyksissä sekä puolustamaan ja edistämään erityisesti niitä, jotka ovat eniten uhattuina, kuten seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet;

80. pitää myönteisinä neuvoston puheenjohtajavaltion päätelmiä, joille 24 jäsenvaltiota antoi tukensa, sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan vahvistamista ulkosuhteissa koskevasta EU:n toimintasuunnitelmasta vuosiksi 2021–2025 (sukupuolten tasa-arvoa koskeva toimintasuunnitelma III), johon sisältyy vahvoja sitoumuksia ja toimia seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien alalla; kehottaa tässä yhteydessä lujittamaan EU:n tukea EU:n ulkopuolisille maille, erityisesti laajentumisprosessissa mukana oleville maille ja naapurimaille, joissa pannaan täytäntöön uusia politiikkatoimia ja lainsäädäntömuutoksia kansallisten oikeuskehysten mukauttamiseksi kansainvälisiin ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisiin sitoumuksiin, jotka koskevat naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa, naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, naispuolisten ihmisoikeuksien puolustajien suojelemiseksi, naisten seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien edistämiseksi, tieteeseen perustuvan ja kattavan asianmukaisen seksuaalikasvatuksen tarjoamiseksi nuorille, turvallisen aikuisuuteen siirtymisen mahdollistamiseksi tytöille ja nuorille naisille sekä seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan ja naisten sukuelinten silpomisen ja muiden haitallisten käytäntöjen, lapsi- ja pakkoavioliitot mukaan luettuina, estämiseksi ja lopettamiseksi;

81. kehottaa lisäksi EU:ta ja jäsenvaltioita edistämään sukupuolten tasa-arvoa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia kaikissa ulkoisissa toimissaan, myös monenvälisillä ja kahdenvälisillä foorumeilla, ja kiinnittämään erityistä huomiota syrjäytyneisiin tai haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten hlbti-henkilöihin, ja tavoitteeseen saavuttaa yleinen terveydenhoitopalvelujen kattavuus yhdistämällä seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet sekä hiv-toimet;

82. kannustaa ottamaan tavoitteeksi sen, että ei pyritä ainoastaan puuttumaan sukupuoleen liittyvän rakenteellisen eriarvoisuuden perimmäisiin syihin takaamalla naisille yhtäläiset mahdollisuudet ja vahvistamalla heidän osallistumismahdollisuuksiaan;

83. painottaa, että on luotava sellainen sosiaalisilta ja taloudellisilta olosuhteiltaan sopiva ympäristö, jossa vanhempien on mahdollista jatkaa omaa ammatillista kehittymistään;

84. kehottaa jäsenvaltioita omaksumaan yhteisen lähestymistavan ja tekemään yhteistyötä kansainvälisten instituutioiden kanssa uusien, vertailukelpoisten ja hajautettujen tietojen saamiseksi sekä kehittämään kohdennettuja poliittisia ja lainsäädännöllisiä toimia näiden ihmisoikeusrikkomusten torjumiseksi; kehottaa komissiota sisällyttämään sitoumuksia ja vertailuarvoja naisten yhteistyöneuvotteluihinsa ja -sopimuksiinsa asianomaisten maiden kanssa sukuelinten silpomisen poistamiseksi;

85. muistuttaa, että Istanbulin yleissopimuksessa, joka on ensimmäinen yleismaailmallisesti sitova sopimus naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseksi, asetetaan vertailuarvot kansainvälisille normeille, jotka on ratifioitava ja pantava täytäntöön; muistuttaa, että EU:n liittyminen Istanbulin yleissopimukseen on tunnustettu EU:n tasa-arvostrategian 2020–2025 keskeiseksi painopisteeksi; kehottaa EU:ta ja kaikkia jäsenvaltioita ratifioimaan Istanbulin yleissopimuksen ja panemaan sen mahdollisimman pian täytäntöön, jos ne eivät ole sitä vielä tehneet; pyytää EU:ta tekemään yhteistyötä muiden maiden kanssa niiden toimien tehostamiseksi koulutuksen, terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen, tiedonkeruun, rahoituksen ja ohjelmasuunnittelun aloilla, jotta voidaan ehkäistä entistä paremmin seksuaalista ja sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa ja toteuttaa toimia sen johdosta kaikkialla maailmassa;

86. korostaa, että suojelua tarvitseviin maahanmuuttaja- ja pakolaisnaisiin ja -tyttöihin olisi suhtauduttava kuin ihmisiin, joilla on oikeuksia;

87. on tyytyväinen EU:n ja YK:n Spotlight-aloitteen edistymiseen; kehottaa komissiota varmistamaan, että aloitteen tukemissa hankkeissa pyritään puuttumaan naisten oikeuksien loukkausten perimmäisiin syihin, kuten haitallisten sukupuoleen perustuvien stereotypioiden ylläpitämiseen;

Lapsen oikeudet

88. kehottaa jälleen EU:ta ja jäsenvaltioita tehostamaan yhteistyötään ja vuoropuheluaan EU:n ulkopuolisten maiden kanssa ja asettamaan niissä painopisteeksi lasten oikeudet ja suojelun ja pyrkimään siihen, että lasten oikeuksia kunnioitetaan kaikkialla maailmassa ja että yhtäkään lasta ei jätetä jälkeen; kehottaa tältä osin EU:ta ja sen jäsenvaltioita työskentelemään yhdessä kumppanimaiden kanssa ja antamaan erityisesti virallisen kehitysavun puitteissa lisää taloudellisia resursseja, jotta voidaan vastata globaaleihin haasteisiin, jotka koskevat lasten terveyttä ja koulutusta, myös oikeutta opetukseen äidinkielellä, lapsityövoiman käytön lopettamista, väkivallan, seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsi- ja pakkoavioliittojen, lapsikaupan ja lasten hyväksikäytön torjuntaa sekä lasten värväyksen ja aseellisissa konflikteissa käytön, joiden uhriksi miljoonat lapset joutuvat, torjuntaa; muistuttaa, että lapsen etuun sisältyy muun muassa hänen suojelemisensa ja hoitamisensa ympäristössä, jossa hän voi kasvaa niin, että hän saa tarvitsemaansa tukea ja suojelua, ja jossa hänen ensisijaiset tarpeensa otetaan huomioon; korostaa, että koulutus on keskeinen keino torjua syrjintää ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa; kehottaa toteuttamaan toimenpiteitä, joilla helpotetaan lasten pääsyä opetukseen;

89. on ilahtunut siitä, millaista huomiota EU:n toimet lasten oikeuksien suojelemiseksi ja edistämiseksi ovat saaneet lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 30-vuotispäivän yhteydessä, ja toistaa komissiolle esittämänsä kehotuksen selvittää, miten EU oikeushenkilönä voi liittyä yleissopimukseen;

Vammaisten henkilöiden oikeudet

90. on ilahtunut vuonna 2019 toteutuneista vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan ratifioinneista; painottaa, että on tärkeää ottaa täysin huomioon vammaisten henkilöiden erityistarpeet; kehottaa EU:ta sisällyttämään vammaisuuden perusteella tapahtuvan syrjinnän torjumisen ulkosuhde- ja kehitysapupolitiikkaansa sekä edistämään yhtäläistä työmarkkinoille ja koulutukseen pääsyä samoin kuin edistämään ratkaisuja, jotka helpottavat vammaisten henkilöiden toimintaa yhteiskunnassa; pitää tärkeänä, että niin EU:n jäsenvaltiot kuin sen toimielimetkin panevat yleissopimuksen tosiasiallisesti täytäntöön, etenkin kun on kyse humanitaarista apua ja kansainvälistä yhteistyötä kaikissa asiaankuuluvissa EU:n politiikkatoimissa koskevista EU:n velvoitteista; korostaa syrjimättömyyden merkitystä ja tarvetta valtavirtaistaa uskottavasti yleisen esteettömyyden periaate ja varmistaa vammaisten henkilöiden kaikkien oikeuksien kunnioittaminen;

Homojen, lesbojen, biseksuaalien, transihmisten ja intersukupuolisten henkilöiden (hlbti) oikeudet

91. tuomitsee hlbti-henkilöiden leimaamisen, mielivaltaiset pidätykset, kidutuksen, vainon ja surmat sekä heihin kohdistetun väkivaltaan yllyttämisen; pitää valitettavana yhä eriytyneempää kehitystä yhtäältä niiden maiden, joissa pyritään parantamaan hlbti-henkilöiden oikeuksien suojelua varsinkin poistamalla homoseksuaalisuuden rangaistavuus, ja toisaalta niiden maiden välillä, joissa heikennetään näitä oikeuksia ja sallitaan vapaasti hlbti-henkilöiden vainoaminen, syrjintä ja leimaaminen; katsoo, että henkilöihin heidän todellisen ja koetun seksuaalisen suuntautumisensa, sukupuoli-identiteettinsä, sukupuolen ilmaisunsa ja sukupuoliominaisuuksiensa perusteella kohdistuvat kielteiset käytännöt ja väkivallanteot eivät saa jäädä rankaisematta ja että ne on kitkettävä pois;

92. kehottaa EU:ta ottamaan johtavan aseman hlbti-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustamisessa ja heihin kohdistetun syrjinnän ja leimaamisen torjumisessa sekä niin kutsuttujen muutoshoitojen, sukuelinten silpomisen ja transsukupuolisten henkilöiden pakkosterilisaatioiden torjumisessa; kehottaa lisäksi EU:ta hyödyntämään kaikkia käytettävissään olevia diplomatian välineitä samaa sukupuolta olevien kumppanien sukupuolisuhteiden dekriminalisoimisen edistämiseksi ja näyttämään esimerkkiä seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuoliominaisuuksiin perustuvan väkivallan ja syrjinnän torjumisessa panemalla tehokkaasti täytäntöön uuden hlbti-henkilöiden yhdenvertaisuutta koskevan strategian niin EU:ssa kuin sen ulkopuolella; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita soveltamaan perusteellisesti ja johdonmukaisesti EU:n suuntaviivoja hlbti-henkilöiden kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi ulkopolitiikassaan;

93. korostaa, että covid-19-pandemia on iskenyt hlbti-yhteisöihin ankarasti, sillä perheväkivalta lisääntyi merkittävästi sellaisia hlbti-henkilöitä kohtaan, jotka pakotettiin karanteeniin tai palaamaan syrjiviin perheisiin ja kotitalouksiin, työttömyys ja asunnottomuus lisääntyi, elintärkeää terveydenhoitoa, kuten hiv-palveluja ja siirtymiseen liittyvää sairaanhoitoa, ei ollut saatavilla ja syyllistäminen yleistyi; kehottaa sisällyttämään hlbti-henkilöt covid-19-hätäapuohjelmiin;

Alkuperäiskansat

94. on erittäin huolissaan alkuperäiskansojen ja niihin kuuluvien henkilöiden kärsimyksistä ja haavoittuvuudesta, jotka ovat seurausta muun muassa ilmastonmuutoksen vaikutuksista, covid-19-pandemiasta ja siitä, että he ovat menettäneet maitaan ja elantoaan yritystoiminnan ja siihen liittyvien vahinkojen takia; pitää valitettavana, että alkuperäiskansoihin kohdistuu edelleen ympäri maailmaa laajalle levinnyttä ja järjestelmällistä syrjintää ja vainoa, mukaan lukien pakkosiirrot, mielivaltaiset pidätykset sekä ihmisoikeuksien ja maa-alueiden puolustajien surmat; suosittaa, että EU ja sen jäsenvaltiot sisällyttävät alkuperäiskansoja ja alkuperäiskansojen oikeuksista annettuun YK:n julistukseen sisältyviä oikeuksia koskevia viittauksia huolellisuusvelvoitetta koskeviin asiaankuuluviin ja kehitteillä oleviin kehyksiin ja että ne varmistavat, että monikansalliset yritykset saatetaan vastuuseen, jos ne rikkovat velvoitteitaan;

95. kehottaa edelleen EU:ta, sen jäsenvaltioita ja niiden kumppaneita kansainvälisessä yhteisössä toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan alkuperäiskansojen oikeuksien tunnustaminen, suojelu ja edistäminen, niiden kieleen, maihin, alueisiin ja resursseihin liittyvät oikeudet mukaan lukien; pitää myönteisenä työtä, jota kansalaisyhteiskunta ja kansalaisjärjestöt tekevät näiden asioiden parissa; toteaa jälleen, että on tarpeen luoda valitusmekanismi, jonka avulla voidaan tehdä valituksia monikansallisten yritysten toiminnasta johtuvista alkuperäiskansojen oikeuksiin liittyvistä loukkauksista ja väärinkäytöksistä; palauttaa mieliin päätöksensä nimittää alkuperäiskansoja käsittelevä pysyvä esittelijä parlamenttiin tavoitteena seurata alkuperäiskansojen ihmisoikeuksiin liittyvää tilannetta; kehottaa maita ratifioimaan 27. kesäkuuta 1989 tehdyn, alkuperäis- ja heimokansoja koskevan ILO:n yleissopimuksen nro 169 määräykset;

96. kehottaa hallituksia painokkaasti kehittämään ympäristöpolitiikkoja, joissa kunnioitetaan taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia oikeuksia ja osallistetaan alkuperäiskansat ja paikalliset yhteisöt Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti;

Rasismi, syrjintä, muukalaisviha ja suvaitsemattomuus

97. pitää myönteisenä, että neuvosto hyväksyi vuonna 2019 EU:n ihmisoikeussuuntaviivat syrjimättömyydestä ulkoisessa toiminnassa; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita käyttämään kaikkia käytettävissään olevia välineitä sen varmistamiseksi, että syrjintään, rotuun, kastiin (työ ja syntyperä), uskontoon, etniseen tai kansalliseen alkuperään perustuvista oikeuksien loukkauksista vastuussa olevat saatetaan vastuuseen teoistaan;

98. panee erittäin huolestuneena merkille kastihierarkian laajuuden ja seuraukset, kastijärjestelmään perustuvan syrjinnän ja kastiin perustuvien ihmisoikeusloukkausten jatkumisen, mukaan lukien oikeusjärjestelmään tai työpaikkaan pääsyn epääminen, erottelun jatkuminen, köyhyys ja leimautuminen sekä kastiin liittyvät esteet perusihmisoikeuksien harjoittamiselle ja inhimillisen kehityksen edistämiselle; kehottaa jälleen laatimaan kastisyrjintää koskevan EU:n politiikan; kehottaa jälleen EU:ta ja sen jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan ja tukemaan aloitteita YK:ssa ja kolmansissa maissa sijaitsevissa EU:n edustustoissa kastijärjestelmään perustuvan syrjinnän poistamiseksi;

99. muistuttaa, että on tärkeää tukea aktiivisesti osallistavia ja rasismin vastaisia aloitteita, kun otetaan erityisesti huomioon muukalaisvihamielisten ja rasististen hyökkäysten lisääntyminen maailmanlaajuisesti sekä voimistuneet sosiaalisen oikeudenmukaisuuden vaatimukset, jotka innoittivat järjestämään maailmanlaajuisia mielenosoituksia;

Keskiviikko 20. tammikuuta 2021

100. muistuttaa koulutuksen ratkaisevasta roolista ennakkoluulojen ja stereotypioiden purkamisessa sekä suvaitsevaisuuden, ymmärryksen ja monimuotoisuuden edistämisessä ja korostaa, että koulutus on keskeinen väline rakenteellisen syrjinnän ja rasismin lopettamiseksi yhteiskunnissamme; kehottaa jäsenvaltioita edistämään syrjinnän vastaista politiikkaa kaikilla aloilla; katsoo, että rasismin torjunta on horisontaalinen kysymys ja että se olisi otettava huomioon kaikilla unionin politiikan aloilla;

101. kehottaa kaikkia EU:n edustustoja ja niiden ihmisoikeusalan yhteyspisteitä noudattamaan johdonmukaisesti velvoitettaan arvioida ja analysoida syrjimättömyyden tilaa ja esittämään sen EU:n ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevien maakohtaisten strategioidensa syrjimättömyyttä ja poissulkemista koskevassa luvussa sekä sen asiaankuuluvissa osissa syrjinnän ja/tai syrjittyjen ryhmien erityisistä syistä; korostaa, että syrjimättömyyden tilan päivittäminen EU:n ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevien maakohtaisten strategioiden vuotuisissa täytäntöönpanokertomuksissa ja edustustojen päälliköiden raporteissa on keskeistä ihmisoikeuksia koskevien vuoropuhelujen valmistelun ja niistä tiedottamisen kannalta, ja että suuntaviivoissa todetaan myös, että EU:n on kannustettava ja tuettava kansalaisyhteiskunnan aktiivista osallistumista monenvälisiin foorumeihin ja mekanismeihin, jotka liittyvät kastiin (työhön ja syntyperään) perustuvaan syrjintään;

Kansalliset, etniset ja kielelliset vähemmistöt

102. pitää valitettavana, että huolimatta niiden kansainvälisistä velvoitteista ja sitoumuksista vähemmistöjen suojelemiseksi monissa maissa harjoitetaan kansallisten, etnisten ja kielellisten vähemmistöjen pakkosulauttamista jättämällä huomiotta niiden perus- ja ihmisoikeudet;

103. kehottaa EU:n kumppanimaiden hallituksia kunnioittamaan kansallisten, etnisten ja kielellisten vähemmistöjen perusihmisoikeuksia, muun muassa niiden kulttuuria, kieltä, uskontoa, perinteitä ja historiaa, kulttuurien ja monimuotoisuuden säilyttämiseksi; muistuttaa, että kyseisten maiden on täytettävä kansainvälisten sopimusten mukaiset velvoitteensa ja sitoumuksensa, Euroopan neuvoston suositukset mukaan luettuina;

Ajatuksen-, omantunnon-, uskonnon- ja vakaumuksenvapaus

104. on kauhistunut kaikista surmista ja hyökkäyksistä sekä kaikesta vainoamisesta, syrjinnästä, häirinnästä ja vastakkainasetteluun yllyttämisestä, joiden kohteeksi yksittäiset ihmiset ja ryhmät vuonna 2019 joutuivat uskontonsa, vakaumuksensa, ateisminsa tai agnostisminsa takia, samoin kuin kaikista näiden ihmisten tai ryhmien oikeuksien rajoituksista; toistaa tukensa uskontoon tai vakaumukseen perustuvan väkivallan uhreille ja sitoutumisensa tällaisen väkivallan poistamiseen; korostaa, että on kiinnitettävä erityistä huomiota vainottujen uskonnollisten ryhmien tilanteeseen kaikkialla maailmassa, sillä ne kohtaavat syrjintää, uhkauksia, jumalanpilkkalakeja, kääntymisen kieltäviä lakeja, uskonnonharjoittamispaikkojen tuhoamisia, väkivaltaa, orjuuttamista, raiskauksia, tahdonvastaisia katoamisia, teloituksia ja kansanmurhia; painottaa tarvetta kiinnittää erityistä huomiota muun muassa vainottujen kristittyjen tilanteeseen eri puolilla maailmaa, sillä he ovat suurin syrjinnän ja väkivallan kohteeksi joutuva ja kuoleman uhan alla elävä uskonnollinen ryhmä;

105. on lisäksi huolestunut uskonnon väärinkäytöstä ja välineellistämisestä muiden ihmisoikeuksien heikentämiseksi, mukaan lukien seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet ja hlbti-henkilöiden oikeudet; pitää valitettavana, että joissakin maissa on jo olemassa, pannaan täytäntöön tai yritetään ottaa käyttöön rikoslakeja, joissa jumalanpilkasta, kääntymyksestä tai uskosta luopumisesta määrätään rangaistuksia; painottaa, että uskonnon- ja vakaumuksenvapauteen sisältyy oikeus uskonnottomuuteen, oikeus teistisiin, ei-teistisiin, agnostisiin tai ateistisiin näkemyksiin ja oikeus niistä luopumiseen;

106. kehottaa komissiota, Euroopan ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita panemaan täytäntöön uskonnon- tai vakaumuksenvapauden edistämistä ja suojelua koskevat EU:n suuntaviivat; kehottaa jälleen neuvostoa ja komissiota tekemään avoimen ja kattavan arvioinnin erityislähettiläiden tehtävän vaikuttavuudesta ja lisäarvosta ennen kuin komissio käynnistää kyseisen toimeksiannon ja tehtävän uusimisprosessin; vaatii, että kyseisen arvioinnin jälkeen erityislähettiläiden työhön osoitetaan riittävästi resursseja, jotta voidaan parantaa EU:n tehokkuutta tällä alalla; pitää valitettavana tämän arvioinnin viivästymistä; kehottaa komissiota takaamaan seuraavan EU:n erityislähettilään nimittämisen, toimeksiannon, toiminnan ja raportoinnin avoimuuden ja varmistamaan erityislähettilään sitoutumisen kaikkien ihmisoikeuksien ja unionin arvojen yleismaailmallisuuteen, jakamattomuuteen ja keskinäiseen riippuvuuteen; muistuttaa komissiota tarpeesta tukea asianmukaisesti erityislähettilään institutionaalista toimeksiantoa, valmiuksia ja tehtäviä;

107. suhtautuu myönteisesti uskontoa yhteiskunnassa koskevaan maailmanlaajuiseen tiedonvaihtoon, jonka komission varapuheenjohtaja / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja käynnisti Brysselissä 6. syyskuuta 2019; kehottaa kuitenkin kiinnittämään yhtä lailla huomiota niin uskonyhteisöjen sisäisiin kuin uskontojen välisiin suhteisiin; kehottaa tältä osin kehittämään EU:n tukea uskonyhteisöjen sisäiselle vuoropuhelulle paikallistasolla, jotta voidaan torjua ääriajattelua ja vihapuhetta; kehottaa myös valtavirtaistamaan ajatuksen-, omantunnon-, uskonnon- ja vakaumuksenvapauden edistämisen ja suojelun tavoitteet laajempaan kirjoon EU:n toimia ihmisoikeuksien alalla;

108. toistaa pitävänsä tärkeänä akateemista vapautta, ja kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tehostamaan diplomaattisia ponnisteluja tehden kahden- tai monenvälistä yhteistyötä valtion ja valtiosta riippumattomien toimijoiden tapauksissa, joissa akateemiseen vapauteen kohdistuu uhkia tai jossa sitä vastaan hyökätään, erityisesti jos on kyse väkivaltaisista hyökkäyksistä korkea-asteen koulutusyhteisön laitoksia tai jäseniä kohtaan, mukaan lukien syrjivät politiikat ja käytännöt, tutkimuksen tai ilmaisun aiheettomat rajoitukset, väärät syytteet tai väärin perustein tehdyt pidätykset; kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa ja komissiota tarkastelemaan uudelleen nykyisiä ihmisoikeuksien puolustajien tuki- ja suojelumekanismeja, jotta voidaan kehittää valmiuksia tunnistaa avun tarve ja tarjota sitä, myös hätäsuojelua ja tukea tapauksissa, joissa on kyse akateemiseen vapauteen kohdistuvista hyökkäyksistä; kehottaa komissiota varmistamaan, että ihmisoikeuksia ja demokratiakehitystä käsittelevä Euroopan yliopistojen välinen keskus ja Global Campus on Human Rights and Democracy -verkosto saavat edelleen korkean tason tukea, koska ne ovat EU:n lippulaivahankkeita ihmisoikeuskoulutuksen tukemiseksi maailmanlaajuisesti;

Sananvapaus, tiedotusvälineiden vapaus ja oikeus tietoon

109. tuomitsee monien toimittajien, bloginpitäjien ja väärinkäytösten paljastajien surmaamisen, sieppaukset, vangitsemisen, häirinnän ja pelottelun sekä heihin kohdistetut, myös fyysiset ja oikeudellisin keinoin toteutetut hyökkäykset sekä internetin ja tiedotusvälineiden valvonnan ja sulkemisen; muistuttaa, että sananvapaus ja tiedotusvälineiden vapaus ovat olennainen osa demokraattisen yhteiskunnan perustaa; toteaa tiedonsaantioikeuden merkityksen nykyaikaisissa yhteiskunnissa, kaikkien etnisten yhteisöjen oikeus saada tietoa äidinkielellä mukaan luettuna, ja kaikenlaisen viestinnän merkityksen moniarvoisuuden kulttuurin ja demokraattisen yhteiskunnan perustan kehittämisessä; muistuttaa, että tiedotusvälineiden olisi noudatettava syrjimättömyyden periaatetta;

110. tuomitsee eräiden hallintojen ja viranomaisten pyrkimykset poistaa oikeudet sananvapauteen tai tiedotusvälineiden vapauteen tai rajoittaa näitä oikeuksia sillä laittomalla perusteella, että rajoitukset ovat tarpeen turvallisuuden tai kansanterveyden lujittamiseksi taikka terrorismin, kunnianloukkauksen, solvauksen tai jumalanpilkan torjumiseksi; nostaa esille uuden sensuuriaallon, jossa jotkin hallinnot käyttävät valeuutisten torjuntaa tekosyynä sensuurille covid-19-pandemian aikana;

111. tuomitsee vähemmistöihin kohdistetut disinformaatio- ja propagandahyökkäykset, joilla pyritään heikentämään niitä arvoja, joita EU edustaa; on hyvin huolestunut vihapuheen ja väkivaltaan yllyttämisen lisääntymisestä verkossa ja muualla tapahtuvassa viestinnässä, koska se on suora uhka oikeusvaltiota ja ihmisoikeuksiin liittyviä arvoja kohtaan; toteaa, että lisääntynyt sosiaalinen ja poliittinen polarisaatio, jota henkisen vaikuttamisen tekniikoihin perustuvat sosiaalisen median algoritmit vahvistavat, ruokkii radikalismia, estää täysin kriittisen ajattelun, tekee vuoropuhelun mahdottomaksi ja tasoittaa tietä ääriliikkeille;

112. suosittelee, että otetaan käyttöön parhaat mahdolliset suojatoimet disinformaation ja vihamielisen propagandan leviämisen torjumiseksi kehittämällä sekä EU:n tasolla että kansainvälisellä tasolla oikeudellinen kehys hybridiuhkien torjumiseksi, kyber- ja informaatiosota mukaan luettuina; tukee edelleen aloitteita, jotka auttavat erottamaan toisistaan valeuutiset tai propagandistiset väärät tiedot sekä aidon ja riippumattoman journalismin puitteissa kerätyt tiedot;

113. korostaa tapauksia, joissa tiedotusvälineet ovat keskittyneet yksittäisten henkilöiden käsiin, sekä tiedotusvälineiden omistuksen avoimuuden puutetta, mikä rajoittaa moniarvoisuutta, joka on välttämätöntä puolueettoman tiedonsaannin kannalta;

114. tuomitsee jyrkästi toimittajia vastaan nostetut perusteettomat oikeudenkäynnit, joilla pyritään saattamaan heidät vararikkoon (niin sanotut strategiset häirintätarkoituksessa nostetut kanteet) ja vaientamaan heidät, erityisesti korruptiotapauksissa; toteaa, että on tarpeen perustaa alustoja, jotka antavat ennakkovaroituksen toimittajien ollessa vaarassa, sekä alustoja, jotka suojaavat heidän työtään, jotta muut toimittajat voivat jatkaa meneillään olevia tutkimuksia ilman häirinnästä johtuvaa oikeudellisten seurausten pelkoa;

115. muistuttaa, että sananvapauden tai tiedotusvälineiden vapauden rajoitusten on palveltava oikeutettua päämäärää kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 19 artiklassa vahvistettujen kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti;

116. kehottaa EU:ta tekemään kaikkensa suojellakseen sananvapautta, tiedotusvälineiden vapautta ja niitä, jotka yrittävät puolustaa sitä; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tuomitsemaan kaikki fyysiset tai oikeudelliset pelottelukeinot, joita käytetään toimittajia vastaan heidän vaientamisekseen; kehottaa EU:n erityisedustajaa kiinnittämään erityistä huomiota tiedotusvälineiden vapauden, riippumattomuuden ja moniarvoisuuden suojeluun kaikkialla maailmassa; pitää erittäin tärkeänä, että sananvapautta verkossa ja verkon ulkopuolella koskevat EU:n ihmisoikeussuuntaviivat pannaan tehokkaasti ja järjestelmällisesti täytäntöön ja että niiden vaikutuksia seurataan säännöllisesti;

117. korostaa mediamaiseman jatkuvia muutoksia ja sosiaalisen median maailmanlaajuisesti lisääntyvää käyttöä; painottaa, että tämä kehitys aiheuttaa haasteita ja riskejä, jotka liittyvät muun muassa sananvapauden loukkauksiin verkossa ja verkon ulkopuolella, sensuuriin, tietosuojaan, vihapuheeseen, häirintään ja toimittajien ja väärinkäytösten paljastajien turvallisuuteen; kehottaa komissiota seuraamaan sosiaalisen median yritysten toimintaperiaatteita ja käytäntöjä ja erityisesti niiden itsesääntelyvälineitä, joilla on seurauksia sananvapauden käytön kannalta maailmanlaajuisesti, ja esittämään tarvittaessa ehdotuksia toimintapolitiikan tai lainsäädännön muuttamiseksi;

Kuolemanrangaistus, kidutus ja muu kaltoinkohtelu

118. tuomitsee kidutuksen, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun ja kuolemanrangaistuksen käytön, ja toteaa, että niitä sovelletaan edelleen monissa maissa kaikkialla maailmassa; kehottaa maita, jotka eivät ole vielä tehneet sitä, keskeyttämään välittömästi kuolemanrangaistusten täytäntöönpanon ensimmäisenä askeleena kohti sen lakkauttamista; on ilahtunut vuonna 2019 tapahtuneesta myönteisestä kehityksestä, jossa poliittinen tuki kuolemanrangaistuksen säilyttämiselle heikkeni eräissä maissa, jotka eivät ole vielä lakkauttaneet sitä; pitää kuitenkin erittäin valitettavina joidenkin kansallisten oikeusviranomaisten ratkaisuja, jotka johtivat teloitusten lisääntymiseen aiempiin vuosiin verrattuna; kehottaa EU:ta edelleenkin tuomitsemaan järjestelmällisesti kuolemanrangaistuksen käytön ja toteuttamaan viestintäkampanjoita kuolemanrangaistusta vastaan ympäri maailmaa; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita puolustamaan kuolemanrangaistuksen poistamista kaikilla kansainvälisillä foorumeilla ja hakemaan tälle kannalle mahdollisimman laajaa tukea;

119. toistaa sitoutuneensa kidutuksen kieltämiseen kaikkialla maailmassa, uhrien puolustamiseen ja kiduttajien saattamiseen vastuuseen teoistaan; on tyytyväinen siihen, että EU:n politiikan suuntaviivat suhteissa kolmansiin maihin kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rangaistukseen liittyvissä kysymyksissä on päivitetty; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita ja muita maita, jotka eivät ole vielä ratifioineet kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaista YK:n yleissopimusta, jonka 35-vuotispäivää vietettiin vuonna 2019, ratifioimaan sen sekä sen valinnaisen pöytäkirjan; tunnustaa kansalaisjärjestöjen ja ihmisoikeuksien puolustajien merkityksen kidutuksen ja muun kaltoinkohtelun torjunnassa;

Nykyajan orjuuden ja ihmiskaupan torjunta

120. peräänkuuluttaa vahvempia kansainvälisiä toimia, joilla kitketään nykyajan orjuutta ja ihmiskauppaa ja niihin liittyviä verkostoja, ja kehottaa ottamaan käyttöön uusia due diligence -velvoitteita, joiden mukaan yritysten on tunnistettava tällaiset tilanteet, arvioitava niitä, tehtävä niistä loppu, ehkäistävä ja lievennettävä niitä ja tehtävä yhteistyötä viranomaisten kanssa, jotta parannetaan kriminaalipolitiikkaa ihmiskauppiaita ja nykyajan orjuuteen syyllistyviä tai siitä hyötyviä vastaan; muistuttaa, että nämä kohtuuttomat työolot heikentävät ihmisarvoa ja perustavia ihmisoikeuksia; kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä ratifioineet näiden vitsausten ja lapsityövoiman käytön torjumisen kannalta merkityksellisiä ILOn yleissopimuksia, ratifioimaan ne;

Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet

121. kehottaa EU:ta lujittamaan toimiaan taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi kaikessa EU:n ulkopolitiikassa ja ulkoisessa toiminnassa, erityisesti hyödyntämällä tehokkaasti kansainvälisten sopimusten ihmisoikeuslausekkeita, työvoimaa koskevat määräykset mukaan lukien, sekä investoimalla kulttuuriin ja koulutukseen kestävää muutosta edistävinä tekijöinä; pitää väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehdyn ILO:n yleissopimuksen hyväksymistä myönteisenä ja toteaa, että se sisältää uusia ja sitovia kansainvälisiä työnormeja, jotka ovat olennaisen tärkeitä näiden vitsausten kitkemiseksi työelämästä ja uhrien suojelemiseksi; korostaa, että äidit tarvitsevat erityistä suojelua työelämässä, raskausaikana ja sen jälkeen, myös äitiysterveyden, äitiysloman ja -etuuksien, työsuojelun ja syrjimättömyyden sekä imetyksen osalta;

122. pitää tuomittavana, että työntekijöiden ja ammattiliittojen oikeuksia rikotaan edelleen maailmanlaajuisesti ja että tällaisten rikkomusten ytimessä ovat kollektiivinen neuvotteluoikeus, oikeus tiedonsaantiin, kuulemiseen ja osallistumiseen ja oikeus toteuttaa työtaistelutoimia sekä oikeus kohtuulliseen palkkaan, ihmisarvoisiin työoloihin sekä työterveyteen ja työturvallisuuteen;

123. muistuttaa, että kulttuurin ja koulutuksen saatavuus ovat perusoikeuksia; panee merkille kulttuuridiplomatian merkityksen rauhan ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen arvojen edistämisessä; kehottaa EU:ta sisällyttämään kulttuurin ja koulutuksen sekä niihin liittyvät asiaankuuluvat oikeudet ihmisoikeuspolitiikkaansa ulkoisissa toimissaan;

Yritystoiminta ja ihmisoikeudet

124. pitää myönteisinä useiden eurooppalaisten yritysten pyrkimyksiä panna täytäntöön yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia toimintaperiaatteitaan, noudattaa ihmisoikeuksia ja toteuttaa eri jäsenvaltioissa käyttöön otettuja toimia ja lakeja, joilla kannustetaan tai vaaditaan noudattamaan due diligence -velvoitetta; kehottaa EU:hun sijoittautuneita yrityksiä täyttämään yritysvastuuseen liittyvän velvoitteensa siirtymällä kohti EU:n sisämarkkinoilla sovellettavien eettisten sääntöjen ja normien noudattamista;

125. kehottaa ottamaan käyttöön EU:n pakollisen ihmisoikeuksiin ja ympäristöön liittyvää due diligence -velvoitetta koskevan välineen, jolla yritykset velvoitetaan aktiivisesti tunnistamaan, arvioimaan, estämään ja ilmoittamaan liiketoimintansa ja toimitusketjujensa ihmisoikeuksiin kohdistuvat kielteiset vaikutukset ja jota sovelletaan yritysten hallintoelimiin, yritysjohtajiin ja yritysten johtohenkilöihin rikkomistapauksessa ja jolla taataan uhreille oikeussuojakeinot ja mahdollisuus korjaaviin toimenpiteisiin; panee tyytyväisenä merkille ilmoituksen, että komission ehdotukseen sisällytetään vastuujärjestelmä; kehottaa komissiota harkitsemaan mahdollisuutta ottaa vakavimpien loukkausten osalta käyttöön muita vastuita, mukaan lukien rikosoikeudellinen vastuu;

126. suosittaa, että tähän välineeseen sisällytetään erityisenä osana lakisääteinen huolellisuusvelvollisuus, jotta voidaan estää nykyajan orjuus ja lapsityövoiman käyttö yritysten ulkomaisissa toimitusketjuissa; suosittaa, että avoimuusvaatimus otetaan osaksi due diligence -välinettä, jotta helpotetaan uhrien mahdollisuuksia oikeussuojakeinojen saantiin; kehottaa ottamaan käyttöön tehokkaita mekanismeja, joilla suojellaan oikeussuojakeinoihin turvautuvia osapuolia kostotoimilta, myös lainsäädäntöä strategisten häirintätarkoituksessa nostettujen kanteiden torjumiseksi; muistuttaa, että luonnonvarojen hyödyntämisen yhteydessä voi esiintyä moninaisia ihmisoikeusloukkauksia;

127. pitää erittäin tärkeänä, että kaikki maat panevat täytäntöön YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet, ja kehottaa niitä EU:n jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä hyväksyneet yritystoimintaa koskevia kansallisia toimintasuunnitelmia, hyväksymään ne mahdollisimman pian; kannustaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita osallistumaan rakentavasti YK:n monikansallisten yhtiöiden ja muiden liikeyritysten vastuuta ihmisoikeuksista tarkastelevan hallitustenvälisen työryhmän työhön;

128. korostaa, että on luotava kansainvälisesti sitova väline, jolla säännellään monikansallisten yhtiöiden ja muiden yritysten toimintaa ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden alalla;

Uudet teknologiat ja ihmisoikeudet

129. on huolestunut erilaisten datapohjaisten ja uuteen teknologiaan pohjautuvien välineiden käytöstä covid-19-pandemian johdosta toteutetuissa toimissa; korostaa, että niihin sisältyy usein vaikeasti havaittavia riskejä, jotka liittyvät perusvapauksien käyttämiseen, vallan väärinkäyttöön ja kasvavaan haavoittuvuuteen kyberhyökkäyksille, jos käytössä ei ole tehokkaita teknisiä ja oikeudellisia suojatoimia; on huolissaan siitä, että teknologiaa käytetään jatkuvasti sananvapauden seuraamiseen ja rajoittamiseen sekä häirinnän välineenä; kehottaa EU:ta yksityisyyden ja tietosuojan alan johtavana globaalien normien laatijana ottamaan käyttöön uusia normeja ja parhaita käytäntöjä sekä EU:n sisäiseen käyttöön että ratkaisuiksi, joita voidaan jäljitellä ympäri maailman, jotta voidaan estää uusien datapohjaisten välineiden mahdolliset haittavaikutukset;

130. palauttaa mieliin 27. helmikuuta 2014 antamansa päätöslauselman aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käytöstä ([8]) ja ilmaisee edelleen huolensa aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käytöstä kansainvälisen oikeudellisen kehyksen ulkopuolella; kehottaa jälleen EU:ta kehittämään pikaisesti oikeudellisesti sitovan kehyksen aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käyttämiselle sen varmistamiseksi, että oikeudellisten velvoitteidensa mukaisesti jäsenvaltiot eivät toteuta laittomia kohdistettuja teloituksia tai avusta tällaisissa muiden valtioiden suorittamissa teloituksissa; kehottaa komissiota lisäksi tiedottamaan parlamentille asianmukaisesti unionin varojen käytöstä kaikkiin miehittämättömien ilma-alusten rakentamiseen liittyviin tutkimus- ja kehityshankkeisiin; kehottaa laatimaan tällaisten ilma-alusten uusista kehityshankkeista ihmisoikeusvaikutusten arvioinnit; palauttaa mieliin 12. syyskuuta 2018 antamansa päätöslauselman autonomisista asejärjestelmistä ([9]); kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita kieltämään sellaisten täysin autonomisten aseiden kehittämisen, tuotannon ja käytön, joista puuttuu ihmisen suorittama merkityksellinen keskeisten toimintojen valvonta yksittäisten kohteiden valinnan ja niihin iskemisen yhteydessä; vaatii käynnistämään kansainväliset neuvottelut oikeudellisesti sitovasta välineestä, jolla kielletään tappavat autonomiset aseet, joita ihmiset eivät valvo merkityksellisellä tavalla; kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita hyväksymään yhteisen kannan tätä asiaa koskevia kansainvälisiä neuvotteluja varten;

([8]) EUVL C 285, 29.8.2017, s. 110.
([9]) EUVL C 433, 23.12.2019, s. 86.

Keskiviikko 20. tammikuuta 2021

Maahantulijat ja pakolaiset

131. kehottaa hallituksia toteuttamaan ihmisoikeuksien ja ihmisarvon kunnioittamiseen perustuvia toimia sekä ratkaisuja, joissa otetaan huomioon maahantulijoiden ja pakolaisten haavoittuvuus ja suojelun tarve, solidaarisuuden ja kumppanuuden periaatteiden mukaisesti sekä siten, että muuttoliikkeelle selvitetään riittävät ja saavutettavissa olevat lailliset väylät; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita puuttumaan muuttoliikkeen perimmäisiin syihin, jotka saavat yksittäiset ihmiset ja perheet lähtemään kotimaastaan, koska he eivät voi elää ihmisarvoisessa ja turvallisessa ympäristössä;

132. korostaa tarvetta torjua ihmiskauppaa harjoittavia rikollisjärjestöjä ja henkilöitä; pitää valitettavana pakolaisten pakolaisleireillä kohtaamaa karua tilannetta, heidän tulevaisuudennäkymiensä puuttumista, turvapaikkahakemusten käsittelyä koskevia pitkiä odotusaikoja ja vaikeutta saada perusterveydenhuoltoa sekä lasten kohdalla vaikeutta päästä kouluun; kehottaa etsimään maahantulijoiden ja pakolaisten säilöönotolle vaihtoehtoja, joihin ei liity vapaudenmenetystä, ja torjuu tässä yhteydessä maahantulijoiden kaikenlaisen epäinhimillisen tai halventavan kohtelun; painottaa, että on tärkeää kunnioittaa ihmisoikeuksia, kun tehdään pakollisia terveystarkastuksia, ja korostaa, että kaikille turvapaikanhakijoille ja maahanmuuttajille on taattava välttämättömien palvelujen saatavuus, myös kattava terveydenhoito; korostaa, että on tärkeä vaalia turvapaikkaoikeutta kaikkialla maailmassa;

133. kehottaa EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia kohtelemaan pakolaisasemaa hakevia henkilöitä hyväntahtoisesti ja huolellisuusvelvoitetta sekä oikeusvaltioperiaatteita noudattaen ja tukemaan perheenyhdistämistä, jotta voidaan päästä eroon tilanteista, joissa pakolaiset joutuvat eroon lähisukulaisistaan, etenkin lapsista;

Demokratiatuki

134. kehottaa EU:ta lisäämään tukeaan demokraattiselle kansalaisvaikuttamiselle, joka on lisääntynyt vuodesta 2019 populismin, nationalismin ja autoritaaristen hallintojen nousun myötä; kehottaa komissiota ja neuvostoa vahvistamaan unionin demokratian tukiohjelmia maailmanlaajuisesti vaalimalla demokratiaa edistäviä alhaalta ylöspäin suuntautuvia prosesseja ja kehittämällä institutionaalista kestävyyttä; korostaa tässä yhteydessä parlamentin toteuttamia demokratiatukitoimia, mukaan lukien vaalitarkkailu-, sovittelu-, koulutus- ja mentorointiohjelmat, jotka on mukautettava kumppanimaiden muuttuvaan tilanteeseen, ottaen samalla huomioon asianomaisten kolmansien maiden kulttuuriset ja kansalliset taustat, jotta vahvistetaan vuoropuhelua ja kumppanuutta niiden kanssa; tukee 14. lokakuuta 2019 hyväksytyissä neuvoston päätelmissä demokratiasta ja ihmisoikeuksia sekä demokratiaa koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa 2020–2024 esitettyä kehotusta edistää entistä joustavampaa, innovatiivisempaa, pidemmän aikavälin ja konfliktiriski huomioon ottavaa lähestymistapaa demokratian tukemiseksi; pitää tervetulleena ja tässä yhteydessä kannustaa ja tukee sellaisten riippumattomien järjestöjen työtä, jotka toimivat Euroopan unionin perusarvojen pohjalta ja edistävät demokraattista siirtymää maailmassa;

135. sitoutuu edistämään demokraattisten prosessien avoimuutta, erityisesti valtiosta riippumattomien eri toimijoiden käyttämän poliittisen ja mielipidekampanjoinnin rahoittamisen suhteen;

o

o o

136. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksista vastaavalle EU:n erityisedustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, YK:n turvallisuusneuvostolle, YK:n pääsihteerille, YK:n yleiskokouksen 75. istunnon puheenjohtajalle, YK:n ihmisoikeusneuvoston puheenjohtajalle, YK:n ihmisoikeusvaltuutetulle sekä EU:n edustustojen päälliköille.